

NYSTRÖM, ANTON

**Om homosexualitet och hermafrodit :
belysning af missförstådda existenser / af
Anton Nyström**

Stockholm : Svanbäck & komp. (distr.)
1919

EOD – Miljoner böcker bara en knapptryckning bort. I mer än 10 europeiska länder!

Tack för att du väljer EOD!

Europeiska bibliotek har miljontals böcker från 1400-till 1900-talet i sina samlingar. Alla dessa böcker går nu att få som e-böcker – de är bara ett musklick bort. Sök i katalogen från något av biblioteken i eBooks on Demand- nätverket (EOD) och beställ boken som e-bok – tillgängligt från hela världen, 24 timmar per dag och 7 dagar i veckan. Boken digitaliseras och blir tillgänglig för dig som e-bok.

EOD bokens fördelar!

- Få samma utseende och känsla som med originalet!
- Använd ditt standardprogram för att läsa boken på skärmen, zooma och navigera genom boken.
- Skriv ut enstaka sidor eller hela boken.
- *Sök:* Använd fulltextsökning för enskilda fraser.
- *Klipp & klistra:* Kopiera bilder och delar av texten till andra applikationer (t.ex. ordbehandlingsprogram).

Villkor för användning

Genom att använda EOD-tjänsten accepterar du de villkor som ställs av biblioteket som äger den aktuella boken.

- Villkoren på svenska: <http://books2ebooks.eu/odm/html/nls/sv/agb.html>

Fler e-böcker

Redan nu erbjuder 30 bibliotek från 12 europeiska länder denna service.

Mer information finns tillgängliga via <http://books2ebooks.eu> alla boken.

- <http://search.books2ebooks.eu/>

Nyström

Om homosexualitet... (1919)

46 Ca

Medicin

Patol.

(B1)

Kungl. biblioteket

0 0000 000040229

Med
Patent.
(Am)

OM
HOMOSEXUALITET
OCH
HERMAFRODITI

BELYSNING AF MISSFÖRSTÅDDA EXISTENSER

AF

ANTON NYSTRÖM
MEDICINE JUBELDOKTOR

MED ILLUSTRATIONER

STOCKHOLM
SVANBÄCK & KOMP.
(I DISTRIBUTION)

Pris 2 kr.

OM
HOMOSEXUALITET
OCH
HERMAFRODITI

BELYSNING AF MISSFÖRSTÅDDA EXISTENSER

AF

ANTON NYSTRÖM

MED ILLUSTRATIONER

STOCKHOLM
SVANBÄCK & KOMP.
(I DISTRIBUTION)

STOCKHOLM 1919
O. L. SVANBÄCKS BOKTRYCKERI

1:sta kapitlet.

HOMOSEXUALITETEN

INFÖR VETENSKAPEN OCH LAGEN.

Med *homosexuell* (af *homos* = lika) menas en person, som har sexuell eller erotisk dragning endast till sitt eget kön, men har erotisk motvilja för det andra könet, i motsats till den *heterosexuelle* (af *heteros* = olika), hvilken erotiskt drages endast till det andra könet. Somliga kunna emellertid vara såväl homosexuella som heterosexuella, eller *bisexuella*, fast de vanligen äro mera det ena eller det andra.

Här afses främst den äkta, *medfödda* eller *originära* homosexualiteten, som i allmänhet visar sig redan i unga år, barna- eller ynglinga-åren. En något olika form är den *fövärfvade*, som visar sig senare och kan utbildas af skilda anledningar ur slumrande anlag, af särskilda lockelser, brist på någon af det andra könet att älska o. s. v., eller *pseudo-homosexualitet*, där det ofta finnes kärlekskänsla och personlig tillgifvenhet. Den utbildas ofta genom inflytande af exempel eller genom kärleksyttringar från en originär homosexuells sida, och de därför böjda äro i allmänhet stämmingsmänniskor, som lätt låta sig påverkas. Någon strängare åtskillnad i praktiken mellan de båda slagen af homosexualitet kan ej göras.

Normalt anlagda personers rent sinnliga sexuella förhållanden med hvem som helst, utan all känsla för personligheten, af nödtvång på grund af sexuell afhållsamhet, urartad köns-

känsla, lättsinne, sexuell öfvermåttnad m. m. kunna ej kallas homosexualitet.

Homosexualiteten förekommer hos alla folk och har förekommit på alla tider alldeles oberoende af kulturen.

Den förekommer mycket allmänt bland *naturfolken*, och detta utvisar åtminstone, att leda vid det normala eller kulturdegenerering ej är en orsak därtill. Forskare på detta område, såsom docenten d:r F. Karsch (Berlin), ha t. o. m. förklarat, att den är en väsentlig beståndsdel av naturfolkens sexuella lif. *)

Homosexualiteten förekommer bland alla samhällsklasser, på landet likaväl som i städerna, och den finnes hos bildade och aktningvärda personer: vetenskapsmän, läkare, teologer, konstnärer o. s. v. Allt utvisar, att den är en universell naturföreteelse, beroende på anlag i vissa människors organisation, en könsdrift, tillhörande vissa personers natur, hvilken sålunda ej är »onaturlig», fast den är en *anomali* eller en från den normala könsdriften, de heterosexuellas, afvikande företeelse.

* * *

Homosexualiteten har uppfattats olika på skilda tider och hos skilda folk. Hos forngrekerna var den länge allmän — den har ock kallats den *grekiska kärleken* — och kärlek till ynglingar, *paiderastia* eller *paidophilia*, var nära nog folksed. Endast somliga homosexuella torde ha varit födda med driften att älska det egna könet, andra voro säkerligen pseudohomosexuella. Sokrates lärjunge Xenofon omtalar en härförars kärlek till en yngling utan att stämpla den som något osedligt. Sammaledes omtalar Plutarchos utan anmärkning en romersk officer, som var svag för vackra ynglingar. Tibullus och Catullus skildrade i sina sånger kärleken till ynglingar på svärmiskt sätt. Enligt Catullus var seden nästan allmän i Rom på hans tid.

*) Se F. Karsch: »Uranismus bei den Naturvölkern» i M. Hirschfelds »Jahrbuch f. sex. Zwischenstufen», 1901.

I stora samlingar af forngrekiska epigrammer finnes en mängd uttalanden rörande den homosexuella erotiken med alla dess variationer: från den idealiska kärleken till den gröfsta sinnlighet. Man finner här äfven föreställningen om homosexuella förhållanden i gudavärlden: Zeus' till Ganymedes, Apollos' till Daphnis o. s. v.

Det estetiska behaget och skönheten hos den harmoniskt utbildade ynglingens kropp var början till den grekiska kärleken. Men ynglingens andliga egenskaper värderades ock, och detta ledde till förädling av denna ynglingakärlek. Den högtstående greken ville se en skön själ i en skön kropp, hvarför den andliga kärleken följde genom att utveckla goda anlag. Detta blef en tacksammare uppgift än att söka utveckla kvinnan, som alltid stod lågt hos grekerna; det ansågs t. o. m., att hon ej hade någon själ.

Den grekiska kärleken var hos många förvisso ej af det idealiska slaget och urartade i allmänhet till den gröfsta sinnlighet.

Man har mycket talat om homosexualitet hos *Sokrates* och *Plato*.

Sokrates var otvifvelaktigt idealistisk homosexuell, då han var mycket mottaglig för ynglingars skönhet och kärlek; men han hyllade ej den sinnliga kärleken, utan betonade kärlekens andliga sida. Han älskade Alcibiades, och dennes ryktbara skönhet, ej blott hans »sköna själ» gjorde ett mäktigt intryck på honom. *Plutarchos* säger om dem: »Sokrates' kärlek var ett stort vittnesbörd om ynglingens dygd och ypperliga anlag. Snart gjorde han honom till sin förtrogne och hörde på en älskares ord, hvilken icke eftersträvade någon ovanlig njutning eller tiggde kyssar och omfamningar, utan klandrade det orena i hans själ.» *Xenophon* låter i sina »Memorabilier» Sokrates säga: »Om jag fattar tycke för någon, går jag helt upp i sträfvandet att vinna dens genkärlek, som jag själf älskar, att blifva efterlängtd af den, som jag själf längtar efter.» Han »förstod sig på kärlek», såsom han själf sade.

Af *Platos* dialoger framgår, att såväl han som Sokrates

hyllade den högre homosexuella kärleken, och flere ynglingar, Dion, Phädros m. fl. ha uppgifvits som hans älsklingar. Sokrates omtalade i dialogen »Charmides», hurusom han upptändes af häftig kärlek till denne yngling. I »Phädros» särskiljer Sokrates två slag af kärlek: den rent sinnliga lustan och den entusiastiska kärleken och förklarar, att den förra blott medför skada, men han skildrar dock passionen vid åsynen af den älskade sådan, att han »åsidosätter seder och bruk och är beredd att tjäna den älskade och vill ligga i hans armar». Det sinnliga momentet gillar Plato härvid, så länge det blott består i omfamning. I »Gästabudet» skiljer Plato mellan den gemena och den himmelska Eros. De, som ledas af den högre kärleken, älska ynglingar först när dessa börja tänka själfständigt. Han förklarar den kärlek tadelvärd, hvilken blott gäller kroppen; men tillätlig är den genom andliga band adlade kärleken, fast den ej kan alldeles frigöras från sinnlighet, därvid älskaren söker sedligt bildande invärka på den älskade.

Den »platoniska kärleken» — eller den sokratiska — var sålunda idealistiskt homosexuell med ett visst mått af sinnlighet, och den uppfattning man i allmänhet haft om »platonisk kärlek», eller att den var en rent idealisk dyrkan, äfven af kvinnan, utan all sinnlighet, grundar sig på obekantskap med verkliga förhållandet.

* * *

Med kristendomen gjorde sig en ny mening gällande såväl om könlifvet i allmänhet som om homosexualiteten.

Stränga straff bestämdes i den kristna tiden för »otukt mot naturen», och de hade ytterst sin grund i Moseböckerna. Rörande sodomiteri, som från gammalt var en liderlighet, ej ett kärleksförhållande bland Orientens lastbara folk, stadgade 3 Mos. 20: 13: »Om någon ligger när en man såsom när en kvinna, så ha de båda gjort en styggelse; de skola dödas.» Då denna sorts könsförbindelse fick en så ofantlig utbredning

i romarriket, stadgades omsider af de kristna käjsarne dödsstraff därför — först bålet, sedan halshuggning.

Alltjämt har alltsedan i de kristna länderna homosexualiteten uppfattats som sedefördärf och last. Denna uppfattning må vara berättigad med hänsyn till många, som utöfva otuktiga handlingar på grund af liderlighet — på vissa tider ha sådana t. o. m. haft en allmän utbredning — men dessa äro ej homosexuella i egentlig mening och äro att likställas med sådana normalt sexuella individer, som föröfva lastbara handlingar med kvinnor. En annan sak är *originär, medfödd homosexualitet*, och den har förr ej varit studerad, utan ha personer med denna anomali missförstått af såväl domare som den stora allmänheten samt sammanslagits i medvetandet med de förra och sålunda ansetts lastbara utan vidare. Den vetenskapliga forskningen af ett antal läkare, som utbildat en ny vetenskapsgren, *sexologien*, eller vetenskapen om det sexuella lifvet, ha på senare tid medfört en riktig uppfattning af den verkliga eller medfödda homosexualiteten; men det dröjde något, innan denna blef fullt insedd äfven af andra läkare. Längre ansåg sålunda Mantagazza homosexualiteten som liderlighet, och då psykiatrerna sökte förstå den, ansågo de den vanligen som ett utslag af *sinnessjukdom*. Åtskilliga ansågo den som medfödd, och somliga af desse, såsom *Westphal*, ville ej bestämdt afgöra, om den berodde på ett sjukt nervsystem, möjligen utgörande ett tecken på sinnessjukdom, eller om den vore det enda abnormalt hos en person. Liksom *Griesinger* betonade *Krafft-Ebing* ärftlighetens betydelse, och han betecknade ytterligare den medfödda homosexualiteten som ett funktionellt degenerationstecken och en yttring af ett *nevropsykopatiskt* tillstånd. Detta uttalande gjorde han i sin »*Psychopathia sexualis*» i ett dussin upplagor (från 1886), men senare ändrade han mening. *Schiüle*, *Stark* och de flesta senare psykiatrer ansågo ock länge homosexualiteten som ett tecken på *psykisk defekt*. Men denna uppfattning har visat sig ej hålla streck såsom allmän regel, om än många homosexuella äro psykiskt undermåliga och sakna inre jämvikt

och själsharmoni. Nyare studier af framstående sexologer, *M. Hirschfeld, Iwan Bloch** m. fl., liksom ock af mig själf, ha visat, att själssvaghet långt ifrån är allmän hos homosexuella, utan att verklig homosexualitet är en anomali, som finnes hos många till kropp och själ *fullkomligt friska personer*, som ofta utmärkas af hög intelligens och ej visa några psykiska defekter.

Då *A. Moll* uttalar sig för att anse homosexualiteten som en patologisk företeelse, säger han tillika, att ordet »patologisk» vanligtvis brukas i vidsträcktare mening än ordet »sjuk» och att vi under vissa omständigheter kunna anse en individ ej vara frisk, men ej heller sjuk i vanlig mening, utan i viss mån vara i ett mellantillstånd. Då Moll låter ordet patologisk gälla äfven *abnormitet*, förstår man lätt hans mening.

Han förklarar ock, att homosexuella ej äro en enerverad grupp av människor, utan att de ofta äro friska och kraftiga, fast somliga äro sjukligt anlagna.

Lämpligast är alltid att i detta ämne utbyta orden sjuk och frisk mot orden *abnorm* och *normal*.

Genom inre slitningar och olyckor blir mången homosexuell *neurastenisk* och *psykopatisk*. I stället för att häri se en följd af anomalien, ha somliga läkare antagit, att homosexualiteten såsom sådan berodde på neuropatisk belastning och vore ett funktionellt degenerationstecken, ett symptom af ett neuro-psykopatiskt tillstånd.

Genom den ofta tvungna sexuella *abstinensen* blir mången homosexuell — som ej kan eller på grund af viljestyrka ej söker få sin könsdrift tillfredsställd — neurastenisk. Detta medgifva Krafft-Ebing, Moll m. fl. Abstinensen rubbar ofta hos både heterosexuella och homosexuella nervsystemets funktioner: en allmän oro uppstår, sinnliga fantasier och känslor kunna alldeles upptaga sinnet och personligheten kan i flere afseenden bli abnorm, egendomlig i sina idéer liksom i sitt uppförande. Orimligt är därför att fordra, att den homo-

*) Se *I. Bloch*: »Das Sexuelleben unserer Zeit», 1907.

sexuelle genom ett etiskt underkufvande af könsdriften skall vara ett helgon, hvad man ju i allmänhet ej fordrar af de heterosexuella. Orimligt att i fråga om en homosexuell, som händelsevis hålles på hospital eller under bevakning vilja se bevis på att han är »frisk» eller »förbättrad», att han ej skall visa några tecken på sympati eller dragning åt unga män.

Krafft-Ebings auktoritet tycks ha varit mest afgörande på psykiaternas mening. Särskildt öfverraskande har varit, att *A. Forel* kunnat i sitt arbete »Die sexuelle Frage» (1905) säga: »Vi måste med Krafft-Ebing fasthålla, att den homosexuella kärleken är sjuklig och att nästan alla homosexuella äro mer eller mindre psykopater. Detta stämmer alldeles öfverens med min erfarenhet». Sådän uppfattning torde väsentligen bero därpå, att psykiatrerna mest ha, såsom hospitalsläkare, sett mer eller mindre sjuka homosexuella, men haft föga tillfälle att ute i lifvet studera de friska.

Krafft-Ebing fick emellertid mot slutet af sin lefnad kännedom om andra än psykopatiska homosexuella och skref kort före sin död i den af d:r M. Hirschfeld utgifna »Jahrbuch für sexuelle Zwischenstufen» 1901 en uppsats: »Neue Studien auf dem Gebiete der Homosexualitet», däri han förklarar, att om man än ej sällan hos konträrt sexuella träffar neuropatiska och psykopatiska anlag, »homosexualiteten i och för sig ej är en sjukdom, utan en medfödd anomali, som kan jämföras med kroppsliga missbildningar, att personer därmed kunna hela sitt liv vara *psykiskt sunda* samt att den konträra sexualkänslan *ej bör betraktas som en psykisk urartning eller sjukdom*, hvilket framgår däraf, att den t. o. m. är förenlig med andlig öfverlägsenhet. Bevis härpå är, att det fins män i alla nationer, hvilkas konträra sexualitet är fastställd och som icke desto mindre äro som skriftställare, diktare, konstnärer, fältherrar och statsmän sitt folks stolthet.» Han tillägger:

»Ett bevis, att den konträra sexualkänslan ej är sjukdom och ej heller lastbar dragning till det osedliga är, att den kan tillstädja utvecklandet af alla hjärtats ädla rörelser, som den

heterosexuella kärleken förmår frambringa, i form af ädelmod, uppoffring, människokärlek, konstsinne, egen skapande värksamhet o. s. v., ehuru ock kärlekens passioner och fel».

Detta erkännande är af betydelse med hänsyn till Krafft-Ebings auktoritet; jag förstår blott ej, att han ej för länge sedan gjort denna iakttagelse, men det torde väl ha berott på ingrodd vana att tänka på ett gifvet sätt, eller själf-suggestion.

Den nyare sexologiska forskningen har ådagalagt, att den originära homosexualiteten är en yttring af *hermafrodit*, hvarför denna anomali är af *organisk natur* och ej en förvillelse eller en last och ej heller en yttring af ett psykopatiskt tillstånd. Hos den homosexuelle mannen finnes — i enlighet med gjorda iakttagelser — äggstockselement i testiklarne och hos den homosexuella kvinnan fins det testikelelement i äggstockarna i mer eller mindre grad, och i sällsynta fall finnes en testikel och en äggstock hos samma individ. Tvifvelsutän är det hufvudsakligen på grund af inflytande från *könskörtlarna* genom den inre sekretionen, som homosexuella män och kvinnor alltifrån ungdomen erfara dragning åt det egna könet. Men därjämte torde homosexualiteten, i synnerhet hos pseudo-homosexuella, också kunna ha en psykologisk anledning eller utgång från det cerebrala könscentrum.

* * *

Man känner icke så få historiskt ryktbara framstående personer, som bevisligen varit homosexuella. Förutom *Sokrates* och *Plato*, som förut nämnts, må här framhållas: *Michel Angelo*, hvilken uttalade sig såsom *Plato* om sin kärlek och aldrig älskade någon kvinna, blott ynglingar på grund af hans skönhetsideal, och endast dessa, ej kvinnor, gälla hans erotiska sonetter och bref; *Shakspeare*, belgiske bildhuggaren *J. Duquesuay*, historikern *Joh. Müller*, schweizaren *Heinrich*

Hössli, * köpman och författare, tyske diktaren grefve *Platen*, engelske diktaren *Oscar Wilde*, musikerna *Fr. v. Holstein* och *Tschaikowsky*, skriftställaren *E. M. Vacano*, grefve *Emmerich v. Stadion*, konsthistorikern *Winckelmann*, teologen *Sören Kirkegaard*, diktaren *H. C. Andersen*, skalden *W. Whitman* samt Essener-fabrikanten *F. A. Krupp* och den ryktbare engelska generalen *H. Macdonald* (de båda sistnämnda beröfvade sig lifvet för angivelse).

Att *Gustaf III* var homosexuell, är väl kändt. Han gifte sig af dynastiskt tvång och hade aversion för det äktenskapliga könsumgänget, men förmåddes några gånger därtill af dynastiska skäl och fick två barn — hvilket jag anser otvifvelaktigt — men eljest rådde fullständig köld i det äktenskapliga lifvet. *Gustaf* hade flere favoriter och en page låg alltid i hans sängkammare. *E. G. Geijer* säger om honom i »Konungs *Gustaf III*:s efterlämnade papper» (1843, II del., s. 173): »*Gustaf III* var en man af förskämda och lastbara seder. Efter hemliga utsväfvningar i ungdomen hade han i mannaåldern blifvit förd till *onaturliga böjelser*. — Här var den hemliga grunden till moderns vedervilja och till det olyckliga förhållandet emellan honom och hans gemål. Politiken ansågs slutligen fordra deras närmande till hvarandra. En tronföljare föddes.»

Det fanns ett starkt kvinligt element hos *Gustaf III*. Karakteristiskt är, att han i sin vurm för skådespel helst spelade kvinnliga roller och helst dens, som var grannast klädd, såsom hans guvernör *K. Scheffer* anmärker. Riktigt säger ock *H. Schück*: »Han såg aldrig världen med mannens öga, utan med kvinnans. Det ligger något feminint öfver hans svärmeri.»

* * *

*) *Hössli* utgaf 1836—1838 ett verk: »*Eros. Die Männerliebe der Griechen. Forschungen über platonische Liebe*», som ansetts som det betydelsefullaste arbete om homosexualiteten efter *Platos «Phädros»* och »*Gästabudet*».

Flere historiskt ryktbara *kvinnor* ha visat sig vara homosexuella. Tidigast bland dem framstod den utmärkta grekiska skaldinnan *Sappho*, född å ön Lesbos, som ständigt omgaf sig med unga vackra kvinnor och skref skaldestycken, som tillhörde den erotiska lyriken och voro utmärkta genom en passionerad sinnlig glöd. Den *lesbiska kärleken* har efter de

Rosa Bonheur

fransk djurmålarinna (d. 1899).

säkerligen vanliga homosexuella förbindelserna mellan kvinnor å Lesbos blifvit en historisk benämning intill våra dagar. Den var allmän bland grekerna, och det har berättats om äktenskap mellan älskande kvinnor.

Att drottning *Kristina*, hvars karaktär och begåfning var alltigenom manlig, var homosexuell, framgår tydligt af flere af hennes bref till sin hoffröken och intima vän, den sköna

friherrinnan Ebba Sparre, efter tronafsägelsen och bortresan från Sverige. Ännu efter 3 år har hon ej upphört att älska henne och uttrycker detta på det ömmaste sätt: »Jag bevarar den passion och den ömhet jag alltid hyst för eder»; »jag omfamnar eder en million gånger». »Har jag bedragit mig, då jag varit öfvertygad om, att jag varit den person, som ni mest älskat?» »Belle» är det ständigt återkommande tilltalsordet. Under 12 år hade intimiteten varit.

Kristinas afresa från Sverige gick Ebba Sparre så djupt till sinnet, att hon allvarsamt insjuknade. Man förstår, hur intimt förhållandet dem emellan varit.

Käjsarinnan *Elisabet* af Österrike var liksom brodern Ludvig II af Bayern otvifvelaktigt homosexuell.

Den berömda franska djurmålarinnan *Rosa Bonheur* var andligt såväl som kroppsligt en utpräglad typ af hermafrodit.

Madame *P. Blavatsky*, ryska, det teosofiska samfundets grundläggarinna, var liksom den förra en blandning af man och kvinna. En rysk biograf säger om hennes barndom: »Alla hennes karaktärsegenskaper läto en förmoda en man mer än en kvinna.» Hon blef som 17-åring gift på grund af ett skämtsamt vad, men flydde efter 3 månader från sin man utan att ha haft äktenskapligt umgänge med honom. Hon förblef hela sitt lif »jungfru», hade aldrig några manliga intimare förbindelser och var ock på grund af det manliga i hennes väsen ej heller tilldragande för män. Själf säger hon i ett bekännelsebref, att hennes motvilja mot sin man var grundad i hennes väsensart. Hon hade många intima kvinnliga förbindelser i yngre år, men något närmare om arten af intimiteten tyckes ej vara känt. Hon deltog som frivillig i soldatuniform i ett af Garibaldi's fältslag 1863.

Den energiska franska revolutionären *Louise Michel*, lärarinna till yrket, var en typisk homosexuell. Hon hängaf sig från ungdomen med ädel hängifvenhet åt folkets sak och kämpade som agitator med det mest oförskräckta manliga mod för friheten och mot allt hvad tyranni heter, hvarför hon

dels under Napoleon III, dels under republiken dömdes till sammanlagdt 12 års deportation. Under veckorna före kommunupproret 1871 höll hon på möten i Paris ljungande tal för republiken mot Thiers och hans regering (jag var i Paris och hörde henne då) och under upproret kämpade hon i soldatuniform på barrikaderna. En mer manlig karaktär än

Louise Michel

i soldatuniform under kommunen i Paris 1871.

hennes har knappast funnits. Hon var en god kamrat med männen, men hade sexuell motvilja mot dem, under det hon hade erotisk dragning till sitt eget kön och länge lefde i könsförbindelse med flere väninnor, som hon var svärmiskt tillgifven.*

* * *

* Om flere af de här nämnda historiska personerna finnas upplysande biografier i *M. Hirschfelds* »Jahrbuch f. sexuelle Zwischenstufen» 1899—1908 och i »Geschlechtsübergänge» 1905.

Det konstitutiva i kärlekslivet är hos de homosexuella *detsamma* som hos heterosexuella, fast det gäller det egna könet; de älska *i enlighet med deras natur* eller sådana de skapats, och ehuru detta beror på en anomali, är deras kärlekslif *för dem* det naturliga. Den homosexuella kärleken är därför ingen lastbarhet, kan ej anses som »otukt mot naturen» och således ej straffbar enligt lagen. En annan sak är, om våld, förförelse af minderåriga eller den offentliga anständigheten sårande handlingar begås.

Erotiken är hos de homosexuella alldeles som hos de heterosexuella, växlande mellan en hög idealisk kärlek till den gröfsta sinnlighet. De förra kunna älska svärmiskt och med den största hängifvenhet omfatta personligheten, göra de bästa tjänster och bringa de största offer för föremålet för deras kärlek samt djupt lida af obesvarad kärlek och gripas af svartsjuka.

Den erotiska passionen kan göra både de homosexuella och de heterosexuella alldeles besinningslösa och låta dem liksom i ett delirium begå nästan vanvettiga, ja brottsliga handlingar.

De homosexuella måste förstå, att de ha samma skyldigheter mot samhällsordningen som de heterosexuella och således ej få åberopa sin medfödda natur för brott däremot. De skola lika väl som de normalt sexuella söka hålla sin erotiska böjelse *inom tillbörliga gränser* genom *sedlig viljekraft*, och denna böjelse kan ock genom ändamålsenlig påverkan, i synnerhet hos bisexuella eller pseudosexuella, väsentligen förkvävas. Detta kan ofta lyckas genom *hypnotisk behandling*, hvad jag i flere fall funnit. Om än den originära homosexualiteten ej kan häfvas genom hypnotism, kan dock äfven här viljekraften härigenom utvecklas, så att den homosexuelle förmår att fullt behärska sig i sin vandel.

Många homosexuella nöja sig med blotta beröringar, smekningar, kyssar och omfamningar, som kunna medföra orgasm; andra söka denna i inbördes onani. Ända in i våra dagar har man alltid trott, att homosexuell och »sodomit»

eller »päderast» var detsamma och därför afskytt dem och ansett dem begå straffbara handlingar. Den akt, som kallas »päderasti» eller rättare »pädikation», förekommer jämförelsevis sällan enligt många trovärdiga vittnesbörd, afskys af flertalet homosexuelle och torde mest bedrifvas af moraliskt defekta eller urartade.

Likaledes förekommer dragning till minderåriga *yttest sällan*; *Kraft-Ebing* säger i fråga härom: »Det är fabel och förtal, att den homosexuelle som sådan är farlig för ungdomen; hans könsdrift riktas ej på det omogna.» I de flesta fall föredrages åldern mellan 17 och 25 året. Sedeslösa gamla män med normal könsdrift göra sig åter ibland kända för pädikation.

Öfverhuvud äro de homosexuella — fränsett de verkligt otuktiga, som ej synas vara synnerligen talrika — ej samhällsvådliga och vida mindre farliga för andra än de heterosexuella, som ofta äro verkliga sexuella skurkar och göra otaliga kvinnor olyckliga. Jag får årligen kännedom om hundratals män, som begå våldtäkt eller med bedrägliga löften och lockelser skaffa sig könsförbindelse med oerfarna flickor, hvilka därigenom bli hafvande och sedan öfvergifvas eller få venerisk smitta. Dessa samhällsvådliga män bli emellertid ytterst sällan ertappade och straffade, emedan de veta hålla sig undan eller äro okända till namnet eller emedan de olyckliga kvinnorna ej våga omtala det begångna våldet och anställa åtal.

* * *

Det finnes hos homosexuella i såväl psykiskt som fysiskt afseende — på grund af deras hermafroditiska natur — en egendomlig blandning af manliga och kvinliga egenskaper, ehuru de ofta nog ha sitt köns utseende och ej förete några påfallande drag.

Ofta är den homosexuelle mannen mindre kraftig och företagsam än den normalt sexuella; han saknar ofta mod och beständighet i att i handling omsätta sina beslut. Viljan är

dock ingalunda så svag, men det finns ej sällan stor benägenhet för bekvämlighet och skygghet i uppträdande. I allmänhet tilltalas han mer af andligt än kroppsligt arbete, och för många är sysselsättning en tröst. Många vilja vara nyttiga och bli därför lärare o. s. v. och drifvas ofta af traktan att andligen utmärka sig för omgifningen och bli beundrade. Känslan är vanligtvis driffjädern, och i enlighet med det utvecklade känslolifvet har den homosexuelle högt utveckladt sinne för vackra former i naturen, konsten och det dagliga lifvet, och för musik har han lika så stort intresse som för plastiken och målningen. Äfven klädedräkten, konstsömnad och kokkonst intressera honom ofta. Många ha håg att samla böcker, konstverk och antikviteter och få därigenom med tiden en omfattande bildning.

För många homosexuella äro de *själiska egenskaperna* lika mycket tilldragande som de kroppsliga, och de söka ej blott sinnlig tillfredsställelse, utan lika mycket den andliga gemenskapen.

M. Hirschfeld har känt flere kyska homosexuella, som trots passion genom själfbehärskning afhållit sig från hvarje sexuell beröring, hvarom han meddelat flere fall i sin bok »Der urnische Mensch».

Äfven *A. Moll* framhåller i »Die konträre Sexualempfindung», att de homosexuellas kärlek ibland hufvudsakligen begränsas till den *psykiska* sidan, eller att den ej är riktad på utöfvandet af en sexuell akt.

Flere fullkomligt kyska homosexuella, både män och kvinnor, ha konsulterat mig, och jag har alla skäl att tro deras meddelanden, att de aldrig gifvit vika för någon lockelse till sexuell beröring. Somliga ha hållits tillbaka af religiös själfbehärskning, andra af takt och pliktkänsla; några hade blott tillåtit sig vanliga smekningar.

Följande fall är af alldeles särskildt intresse.

Under min studenttid, på 1860-talet, var jag intim vän med en äldre kamrat X, högt värderad för sin ädla person-

lighet; han var filosof och blef slutligen professor*. Det var mig emellertid påfallande, att han till sina närmaste vänner utvalde yngre kamrater, än den ene, än den andre, som med åren kommo till universitetstaden. Hans skönhetssinne syntes därvid vara en afgörande faktor, och jag fann mig slutligen motiverad att säga honom min mening, att detta hans skönhetssinne drog honom från vänskap i vanlig mening, att han bedrog sig själf och andra därmed och att jag misstänkte en annan känsla för de unge, som han skämde bort genom den smickrande intimiteten, hvartill deras ännu föga utvecklade personlighet ej kunde berättiga. Han tillstod ock, att han stod i ett visst förtroligt förhållande till dem, men bedyrade, att han ej i sedligt afseende skadat dem. Äfven andra kamrater fäste sig vid, att han »älskade» den eller den; han plägade ock kyssa dem. Dessa kärleksförhållanden anförtrorde han sin dagbok, hvilken han förde många år.

För några år sedan omtalade för mig en gammal gemensam kamrat, en högre ämbetsman, i verklig bestörtning, att X, som för ett trettiotal år sedan afidit, testamenterat sin dagbok till universitetsbiblioteket för att efter 50 år få läsas, hvarför man borde söka sätta något hinder för dess läsning. »Hvad skall man tro om oss, om den och den, sade han, då man får se, huru X älskade och kysste oss; man skall ju tro, att vi lefde i ett Sodom, och ändock fanns faktiskt ingen osedlighet i denna kärlek.»

* * *

Sveriges strafflag k. 18, § 10 stadgar rörande homosexualitet: »Öfvar någon med annan person *otukt, som emot naturen är*, — varde dömd till *straffarbete* i högst två år.» Här förutsattes sålunda en uppenbart mot naturen stridande handling, eller någon sorts samlagsakt, päderasti etc. mellan personer af samma kön, men afses ej lindrigare beröringar, smekningar, kyssar och omfamningar, som ej kunna anses som straffbara

* Af hänsyn till anförvandter kan jag här ej utsätta hans namn.

handlingar. Nödvändigt är därför, att bevis på utförande af det onaturliga samlaget förebringas, och att ingen åtalas *på blotta misstanken*, om han angifves för intimitet med annan person, äfven om man sett dem kyssas o. s. v. Men en olycka är, att päderasti anses vara den vanliga könsakten mellan homosexuella. Många homosexuella ha på denna grund orättvist antastats af polismyndigheter.

Otaliga homosexuella ha lefvat djupt olyckliga, smädats, traktasserats och brännmärkts som osedliga för känslor, som tillhöra deras natur, samt utan skuld eller brott bestraffats af lagar från okunnighetens och fördomarnes dagar. Samhället skall för visso fordra af dem, liksom af de normalt sexuella, att de ej begå våld eller förförelse eller handlingar, som sära den offentliga sedligheten, och, om värkliga bevis därpå föreligga, därför ådömas straff. Men att göra homosexualitet såsom sådan till en straffbar last, kan ej numera gillas af en upplystare tid.

Än så länge synes man emellertid ofta tala om de homosexuellas farlighet ungefär som man förr talade om häxornas.

I. Bloch säger riktigt: »Staten begår en förbrytelse, då den ännu inordnar en biologisk företeelse i kategorien laster och brott.»

Man bör förstå nödvändigheten att afskaffa lagparagrafer från medeltiden, som aldrig förhindrat homosexualiteten, men låtit många olyckligt anlagda människor, som kanske ingen förseelse eller förbrytelse begått, lefva i ständig fruktan för utpressare eller fängelse och slutligen tagit lifvet af sig.

I humanitetens och vetenskapens namn hoppas jag, att dumma och rigorösa lagparagrafer, som kunna tillämpas på enhver homosexuell, måtte snarast afskaffas och att man noga *preciserar* hvad som skall anses som *straffbar förbrytelse* och *samhällsvådlighet* till skillnad från erotiska yttringar, som visserligen ej äro normala, men därför ej behöfva vara brutala eller vådliga för andra.

2:dra kapitlet.

HERMAFRODITIEN

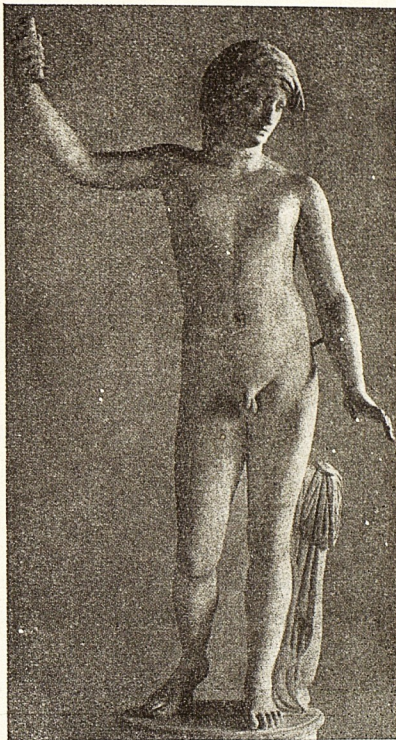
DESS UPPKOMST OCH OLIKA SLAG SAMT DESS FÖRHÅLLANDE TILL HOMOSEXUALITET.

Hermafroditien har i alla tider väckt läkarnes och allmänhetens uppmärksamhet på grund af de mångfaldiga skefheter, konflikter och lidanden, som de hermafroditiska individerna fått upplefva.

Genom hvarjehanda missbildningar i könsorganerna kunna individer framstå såsom tvåköniga, *androgynen* (grek.) eller *hermafroditen*. Denna benämning är tagen efter *Hermafroditos*, enligt den grekiska gudasagan en son af *Hermes* och *Afroditen*, hvilken på källnymfen Salmakis' böner af gudarne förenades med henne i en dubbelgestalt af man och kvinna. Denna föreställning om androgyni har tidigt uppstått i de gamla naturreligionerna genom försök att öfvervinna den rådande dualismen, som särskildt framträdde i det manliga och det kvinnliga. Säkert är, att olyckliga individer med missbildade könsdelar ej voro anledning till denna föreställning, utan hade den tydligen en mytologisk grund. Detta framgår af många mytologiska skildringar och har ingående ådagalagts af bl. a. en holländsk kvinnlig läkare d:r *L. S. A. M. v. Römer* i en af omfattande lärdom utmärkt afhandling »Über die androgynische Idee des Lebens» i »Jahrbuch für sexuelle Zwischenstufen», 1903.

Utgående från den antagna föreställningen i forntiden, att gudomen omfattar naturens båda grupper af egenskaper: de aktiva och eggande samt de passiva, kännande och vegetativa, eller efter analogi såväl manliga som kvinliga krafter, låg det enligt d:r Römer nära till hands, att, då man tänkte sig gudomen som enhet och harmoni, man föreställde sig gudomen materiellt som androgyn, manskvinna. Talrika bevis lämnas ock, att verkliga i nästan alla religioner den högste guden tänktes och afbildade androgyniskt. Brahma, Schiwa och Zeus m. fl. föreställde man sig som androgyn, och sådana voro ock vissa gudar hos perser, egyptier och japaner, ja äfven i den nordiska mytologien finner man samma föreställning, då Freja tänktes som hermafrodit. Man kan ock logiskt bevisa, säger d:r Römer, att judarnes Jehovah in abstracto uppfattades androgyniskt: han skapade människan efter sin förebild, och Adam var androgyn, af honom framgick Eva. Maimodes, medeltidens störste rabbin, förklarade: »Adam och Eva skapades tillsammans och voro förenade med sina ryggar; man har tydligt sagt, att de i viss mening voro två, men ändock utgjorde de *ett* väsen.»

Hermafroditos var ofta såsom en symbolisk föreställning föremål för den senare grekiska konsten och framställdes

Hermafroditos

fotografi efter en staty i Berlins
Altes Museum.

vanligen som en ung man med manslem och kvinliga bröst.

Det fanns hos grekerna en sträfvan efter *enhet* och *harmonii* och man bildade ett mellanled mellan den *manliga* och den *kvinliga* naturen. Forskare ha ansett, att konstnärerna hade som modeller till sina hermafroditiska skapelser ynglingar med kvinligt utseende, »puellares juvenes», hvilka för de mystiskt tänkande skönast framställde den androgyna idéen och naturens harmoni såsom lefvande personer. Sådana ynglingar uppträdde tvifvelsutän som symboler i mysterierna, där alltid myterna framställdes helt konkret.

»Idéen om ett tvåkönadt väsen,» säger Hermann, »upptogs och utbildades med begärlighet af en framskridande konstperiod och den fann sin uppgift däri, att ur denna idé framställa en verkligt *ny bild*, hvilken fullständigt *förenade den manliga och den kvinliga naturen*, och ehuru den stred mot all naturlig erfarenhet, genom större eller mindre mästerskap hos konstnärerna innehöll ett sken af existensmöjlighet, utan att utgå från någon i naturen förekommande förebild.»

* * *

Sedan lång tid har läkarne gjort undersökningar på hermafroditer och därom lämnat meddelanden i böcker och tidskrifter. Omsider har, särskildt på sista tiden, ett betydligt material af beskrifningar uppstått, hvarigenom numera denna anomali blifvit grundligt känd.

Den främste forskaren på detta område öfverläkaren d:r *F. Neugebauer* i Warschau har i den af d:r *M. Hirschfeld* utgifna »Jahrbuch für sexuelle Zwischenstufen» i årgångarne VII och VIII, eller intill 1908 lämnat förteckningar öfver ej mindre än 1949 böcker och tidskriftsartiklar om hermafrodit hos människor och 252 om hermafrodit hos djur. I sin monografi öfver »Hermafroditism» (1908) har *Neugebauer* vidare sammanställt alla dittills bekanta fall, som uppgå till ett antal af 1500. Han har dessutom i nämnda »Jahrbuch»,

årg. IV och V (1902 och 1903) skrivit tvenne vidlyftiga och synnerligen lärorika afhandlingar: »Interessante Beobachtung aus dem Gebiete des Scheinzwittertumes» och »Chirurgische Überraschungen auf dem Gebiete des Scheinzwittertumes». Denna afhandling utgör en redogörelse för 134 iakttagelser med 54 fall af felaktig könsbestämning, som till största delen alldeles öfverraskande ådagalades genom en påkallad operation. Synnerligen ofta var det fråga om bräckoperation, hvarvid det emellertid visade sig, att intet bräck förefanns, utan att en testikel fanns i ljumsken o. s. v.

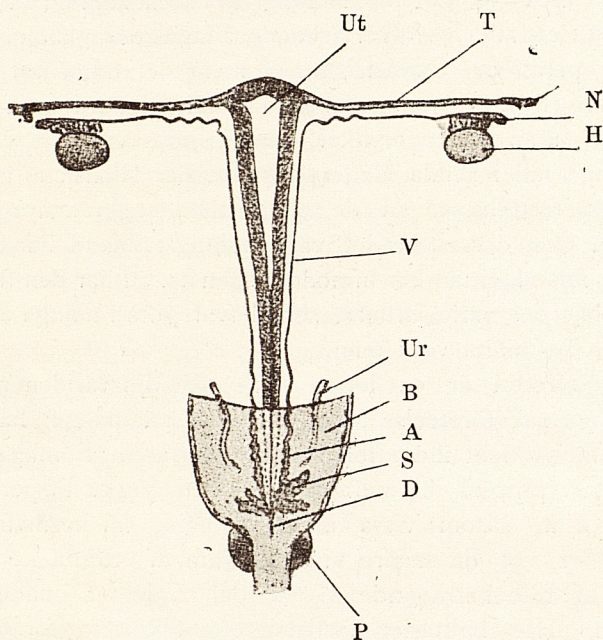
Många fall i skilda länder omtalas, där läkarne af misstag aflägsnat testiklarne, då de ej gjort en noggrannare undersökning, men där utseendet varit kvinligt; ibland har vagina funnits, ibland ej; än har lifmodern saknats, än har den funnits, ibland har det varit »fruar», som lefvat gifta i många år, men slutligen befunnits vara män.

Hermafroditi är en inom växt- och djurvärlden rätt utbredd normal företeelse och uppfattas på mångt håll som den stamhistoriskt äldre fortplantningsformen. Somliga fiskar äro i stor procent hermafroditer. I en yngre lifsperiod ha många djur, såsom vissa amfibier, anlag till hermafroditi i sig, under det de senare visa sig vara af ettdera könet, på grund af tillbakaträdande af en del af de tvåkönade könsorganen. Hos bakterier har man ofta funnit äggformationer i testiklarne. Hos fåglar äro flere fall af verklig hermafroditi beskrifna, och tvåköniga könskörtlar äro ej sällsynta hos svin och idisslare.

Hos människan är hermafroditien alltid en *anomali*, en missbildning, beroende på hämmad utveckling af vissa könsorgan, eller abnormal former och lägen hos dem, eller abnorm förekomst af något könsorgan, hvartill kommer abnormal sekundära könsmärken o. s. v.

En form af hämmad utveckling är *kryptorchidism*, där testiklarne stadnat i bukhålan eller i ljumskkanalen och således saknas i scrotum. Ofta förefinnes härvid bristfällig utveckling af själfva testiklarne. Ibland finnes härvid *tudelning af scro-*

tum och angränsande delar, *scrotal-* och *perineal hypospadi* — liksom ock någon klyfning af undersidan af manslemmen genom ofullständig bildning af urinröret — och härigenom uppstå hermafroditiska former, som omöjliggöra bestämmandet af barnets kön vid födelsen och äfven senare kunna gifva anled-

Lifmodern och testiklarne hos en manlig hermafrodit på 52 år.

Obduktionspreparat; iakttagelse af *Merkel*.

Ut = Uterus, T = ena tuben, H = testikel, N = bitestikel, V = sädesgången, Ur = urinkanalen, B = urinblåsan, A = ampull, S = sädesblåsa, D = ductus ejaculatorius, P = prostata.

ning till ovisshet om könet. Manspersoner ha sålunda tagits för kvinnor, kvinnor för män, och t. o. m. ingått äktenskap under felaktig uppfattning af könet — »*erreur de sexe*». Barn af kvinkön ha döpts och uppfostrats som gossar på grund af de yttre könsdelarnes form, och barn af mankön ha tagits för flickor af denna anledning; först vid pubertetsåldern och än senare har emellertid det verkliga könet framstått. En

mångfald anomalier finnas hos dessa hermafroditer, än i de yttre, än i de inre könsorganen, än endast i de sekundära könsformerna och egenskaperna — fast man ju ej kan veta i hvad mån de inre organerna äro förändrade, hvilket först kan utrönas vid en eventuell obduktion efter döden.

Det rätta könet bedömes nämligen ej efter de yttre könsdelarnes former, utan efter *könskörtlarnes* beskaffenhet, eller om det finnes *testiklar* eller *äggstockar*.

Man talar om *yttre hermafroditii*, då de yttre könsdelarna äro säte för anomalien, och om *inre hermafroditii*, då anomalien gäller de inre könsdelarne. Man har funnit män med lifmoder och utan testiklar i pungen, men efter döden ha testiklar funnits å äggstockarnes plats.

Merkel har 1902 lämnat följande meddelande om ett sådant fall, gällande en 52-årig man, som dött i kräfta och obducerats. Hos honom fanns lifmoder och å ömse sidor därom könskörtlar, som liknade äggstockar, men vid mikroskopisk undersökning befunnos vara *testiklar*. Dessutom fanns normal prostata och sädesblåsor, som innehöllo spermatozoer. Mannens utseende, röst och hårväxt voro manliga, och han hade haft normalt könsumgänge med sin hustru. Här förelåg sålunda ett fall af pseudhermaphroditismus masculinus internus (se fig. sid. 24).

* * *

I det tidigaste fosterlivet, eller på embryonalstadiet, fins ett *könskörtelanlag*, hvarå man ej kan se, om det skall utvecklas till en manlig könskörtel, testikel, eller till en kvinlig, äggstock. Detta anlag innehåller *urkönscellerna*. Ursädescellen och uräggcellen äro alldeles lika hvarandra, likaså nästa stadium, sädesmoderceller och omogna äggceller, men därpå framträda skiljaktiga former: omogna sädesceller (spermier) och slutligen mogna sädesceller (spermatozoer) samt omogna och slutligen mogna ägg.

De yttre könsorganens anlag äro ock till utseendet lika

hvarandra hos de båda könen under de första månaderna af fosterlivet och differentieras först i 14:de veckan. Vid den tiden likna de temligen de kvinnliga könsdelarne; clitoris och manslemmen äro då identiska, men sedan utvecklas denne mer och mer och får en kanal, urinröret; hvad som blir de stora blygdläpparne hos kvinnan blir pungen hos mannen.

Längesedan uttalade *Nagel* den åsikten, att en könsskillnad fans såväl i gestaltningen af det ursprungliga könskörtelanlaget som i hela dess utveckling, att man kunde på den anatomiska byggnaden af detta anlag på ett mycket tidigt stadium se, om det vore manligt eller kvinnligt.

Nyare forskare ha ansett, att det blifvande individets kön redan är bestämdt i könskörtelanlaget och att alla dess celler äro könsligt differentierade. Könsskillnaden i cellerna vore därför redan före den könsliga differentieringen af anlaget redan så afgjord, att riktningen af dess vidare utveckling vore gifven.

Den *värkliga hermafroditismens* uppkomst är svår att förklara, om man antager, att ett redan hos embryot könsligt differentieradt körtelanlag finnes, men blir mer begriplig, om *två-königa anlag* antages. Härur utvecklas i regeln antingen testiklar eller äggstockar, men i sällsynta fall å den ena sidan *en testikel* och å den andra *en äggstock* eller ock en *ovotestis*, en äkta tvåkönig körtel. Man har ock ibland funnit *maskulina körtelelement inströdda i äggstocken* och *inströdda feminina körtelelement i testikeln* hos människor. Häraf förklaras många fall af s. k. skenbar eller pseudo-hermafroditism, där könskörtlarnes anlag måste anses primärt missbildadt.

Man bör därför ej göra en bestämd åtskillnad mellan den värkliga hermafroditismen och pseudo-hermafroditismen.

Ännu för få år sedan var den åsikten nästan herskande, att könet redan var bestämdt i ägget, och *Lenhossek* antog (1903), ett det fins *manliga* och *kvinliga ägg*, hvilka komma till vidare utveckling genom befruktning af spermatozoer.

För åsikten om könets förutbestämning i ägget har införts, att *tvillingar*, som omgifvas af en *gemensam äggsäck*

— enäggiga — och som enligt gällande mening uppstå genom klyfning af ägganlaget i ett mycket tidigt utvecklingsstadium, nästan undantagslöst äro af *samma kön*. Könsöfverensstämmelsen skulle bero därpå, att tvillingar äro afkomlingar af en och samma äggcell. *Lenhossek* ansåg som bevisadt, att kvinnans äggstock innehåller *två könsliga skilda äggslag*, manliga och kvinliga.

De flesta biologer äro numera af den åsikten, att *könsbestämningen beror på befruktningen*. På sista tiden har den meningen blifvit nästan allmänt antagen, att *arfsegenskaperna* äro lokaliserade i könszellernas kärna och särskildt i de karaktäristiska kärnslyngorna, *kromosomerna*. Vid befruktningen skall en manlig och en kvinlig kromosom förenas till ett par, och under kärndelningen klyfva sig dessa kromosomer längs efter och innehålla undan för undan samma antal kromosomer. Man har emellertid nyligen hos många djur och äfven hos människan jämte de vanliga kromosomerna funnit *äfven andra*, som förhålla sig på olika vis och som kunna sättas i samband med könsbestämningen. Man har funnit, att de båda könen skilja sig genom ett *olika antal kromosomer*, att det *manliga* individet har ett *mindre och ojämnt antal kromosomer* och att vid cellklyfningen här uppstå två slag af köns-celler, af hvilka det ena innehåller det opariga kromosomet, som nu anses som könsbestämmande.

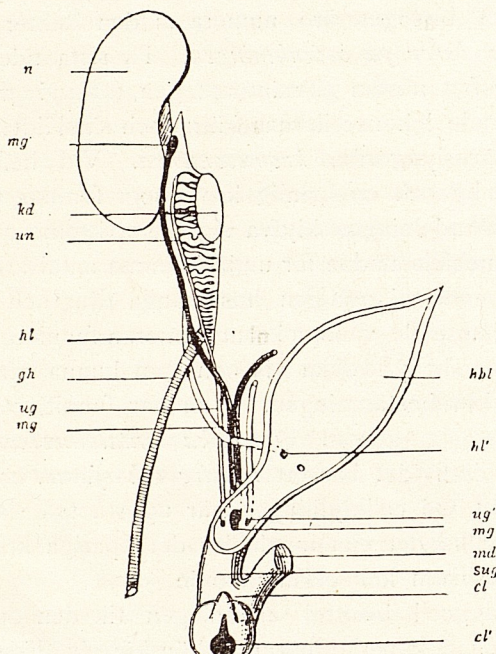
Hvarje äggcell besitter arfsanlagen till den det manliga och det kvinliga könet tillhörande könskörteln, liksom till alla andra organ. Komma de båda könsanlagen nästan likmässigt till utveckling, uppstår ett tvåkönigt tillstånd, *hermafroditism*.

Hos de skilda könen besitta dock redan könskörtelcellerna en bestämd könsriktning i kromosomerna; hos det ena könet, vanligtvis det *kvinliga*, bildas blott *en sorts anlagsceller*, under det att hos det andra *två slags* celler bildas. Embryots kön afgöres vid sammanträffandet af anlagscellerna, och enligt den *alternerande arfsregeln* uppstå *ungefär lika antal manliga och kvinliga individer*.

Erkännandet, att hvarje anlagscell från början besitter en

könstendens är, såsom *Kemmerer* framhåller, ej oförenlig med antagandet, att individens kön utvecklas från ett *ursprungligen indifferent könsanlag*.*

På det tidigaste embryonala stadiet ligga könskörtlarne i bukhålan bredvid njurarna. De framgå af den ursprungliga *könskörteln*, och utvecklas hos kvinnokönet från *uräggen* och hos man-

Anlaget till könskörtlarne hos ett däggdjur (schematisk framställning af Hertwig).

n njure, *un* urnjure, *kd* könskörtelanlaget, *mg* Müllerska gången, *hl* urinledare, *hl'* dess mynning i urinblåsan *hbl*, *gh* Hunterska ledbandet, *ug* urnjursgång, *md* ändarmen, *cl* kloaken, *cl'* dess mynning.

könet från *ursädescellerna*; i det allra första stadiet äro dessa alldeles lika hvarandra, så att man ej kan se, om de skola utbildas till en äggstock eller en testikel.

Anlaget till den manliga könskörteln är en samling af

* Se närmare *A. Biedls* arbete »Innere Secretion», 3:dje uppl., 1916.

högre epitelialceller, hvari större celler med blåsformiga kärnor, *ursädescellerna*, ligga inbäddade, liksom *uräggen* i det kvinnliga anlaget. Flere sådana urägg bilda en grupp och flere urägg smälta samman till en mångkärnig protoplasma, och i denna utvecklas sedan vanligtvis blott ett enda ägg. I det manliga körtelanlaget inträffar denna formation ej, utan här uppstå små sädesblåsor, hvilkas epitelier utväxa till långa cylindrar, hvaraf större delen blir sädesmoderceller, som genom delning bli mogna sperminer och slutligen mogna sädesceller, spermatozoer.

Om könskörtlar af båda könen komma till utbildning hos en individ genom inplantning hos ett kastrerat djur af en manlig och en kvinnlig könskörtel, uppstår, om de inplantas på samma ställe och sammanväxa med sina väfnader, en *tvåkönad könskörtel* med manliga och kvinnliga könsceller jämte hvarandra. Resultatet är en såväl *fysisk* som *psykisk hermafrodit*, eller hos en manlig kastrat stark kroppsbyggnad och med perioder af omväxlande manliga och kvinnliga yttningar af könsdriften.

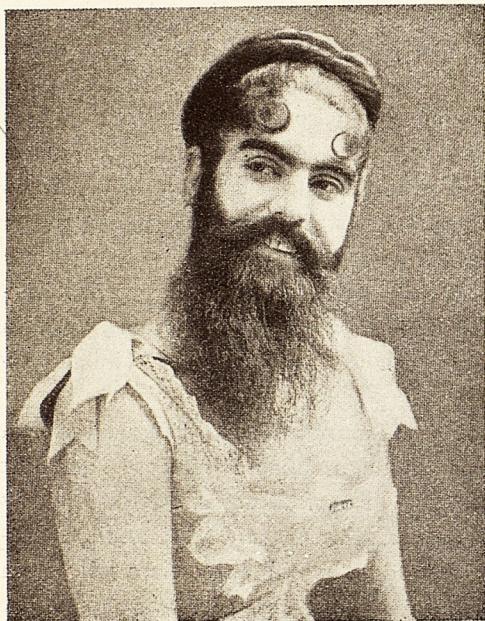
I alla de många fallen af hermafrodit, där egenskaperna äro såväl manliga som kvinnliga, måste man antaga, att *tvåkönade könskörtlar* finnas. Häraf framgår, att den hittills uppställda skilnaden mellan den *äkte hermafroditien* och *pseudohermafroditien* ej finnes, fast den kan finnas i vissa fall. Alla de mångfaldiga och olika tvåköniga företeelserna äro genetiskt lika och äro att återföra på tvåköniga könskörtlar såsom följd af ofullständig differentiering af det embryonala könskörtelanlaget — i motsats till det vanliga utvecklingsförloppet, som leder till en mer eller mindre fullständig genomgripande differentiering af anlaget till en manlig eller en kvinnlig individ.

Hermafroditerna äro i regeln väsentligen antingen *manligt* eller *kvinligt* kön, men *en viss grad af tvåkönighet* finnas dock i organisationen, fast den ej alltid visar sig i det yttre.

Bisexualitet beror på tvåköniga körtelanlag som utvecklas anomalt hos vissa individer. Hos alla individer finnas otvifvelaktigt *rudiment* af embryonalstadiets celler tillhörandet det

andra könet, hvarför det ock finnes *öfvergångsformer* mellan manligt och kvinnligt kön, så att ingen absolut manlig och ingen absolut kvinnlig individ finnes, utan alla män ha en bråkdel kvinnliga egenskaper och alla kvinnor ha en bråkdel manliga.

Det finns män med manligt förstånd, som äro kvinnliga i

Miss Annie Jones-Elliot

f. 1873 i Virginia, d. 1902 i New-York.

karaktär och känslor — effimatio — och det finnes kvinnor med manliga egenskaper — virago. Blott en del af deras själ är kvinnligt och en del är manligt anlagd hos dem. Männerna kunna ha från modern i högre mått än vanligt ärft kvinnliga egenskaper, och kvinnan ärft mer manliga egenskaper från fadern.

Men i stort sedt äro i vanliga fall man och kvinna äfven utanför könsområdet i grunddragen, till ut-

seendet och karaktären, olika hvarandra, hvad ock den allmänna erfarenheten konstaterat.

Flere *sekundära könsegenskaper* och former undergå förändringar vid anomalier i könsorganen. Bröstkörtlarne, bäckenet form, struphufvudet, skäggväxten m. m. påvärkas därpå. Manliga hermafroditer kunna få utvecklade bröst och bli skägglösa, och kvinnliga hermafroditer kunna ha atrofiska bröst och få skägg o. s. v.

Manliga hermafroditer äro ofta utmärkta af kvinlig fåfånga, frånvaro af själtkritik, äro ofta egensinniga och obeherskade, förmå ej alltid att rätt bedöma sina handlingar, äro nyckfulla och taga ej reson, och de sätta gerna sin person i förgrunden.

Det finnes en blandning af manliga och kvinnliga egenskaper, besynnerligheter, paradoxala företeelser. I hela organisationen finnes något säreget, psykiskt som fysiskt.

* * *

De allra flesta fallen af hermafroditi äro s. k. *pseudo-hermafroditer* i den vanliga meningen; *fullständig hermofroditi* har blott funnits hos ett fåtal individer.

Den framstående patologen prof. *Rokitansky* (Wien) beskref 1868 ett anatomiskt preparat af liket af en viss *Hoffman* med *två äggstockar* och *en testikel*.

De engelska läkarne *G. F. Blacker* och *F. W. A. Lawrence* äro de första, som skildrat ett fall af *tvåkönskörtel* — *ovotestis* — hos en man (»*Transact. of the Obst. Soc. of London*», 1896).

Den svenske läkaren d:r *E. Salin* skildrade 1899 ett fall af *tvåkönskörtel* hos en 43-årig svenska, *Augusta Persdotter*, som han opererade för stor underlifssvulst. Hennes utseende var kvinnligt, hon hade menstruation från 17:de året, clitoris 5 centimeter lång med glans af en hasselnöts storlek; blygdläpparne normala, vagina ytterst trång, så att en smal sond knappast kunde införas (den trängde in 8 centimer); ett samlag med en man hade varit ytterst smärtsamt. Lifmodern normal. Då äggstockarne borttogos vid operationen, blefvo de mikroskopiskt undersökta. I beskrifningen står: »Å vänstra sidan ett temligen litet knottrigt ovarium med Graafska folliklar och ägg; å den högra en *tvåkönskörtel*, hvars ena hälft visar *äggstocksväfnader*, den andra *testikelväfnader*: denna har en hvitglänsande tunica albuginea (testikelns kapsel), dess väfnad är genomdragen af bindväfssträngar och visar mikro-

skopiskt *slingriga sädeskanaler*: epiteliet består af follikelceller och Sertolinska celler. Ingenstädes spermatogonier och andra spermacellular.» («Zentralblatt f. Gynokologie» 1900). Pat. hade ej haft könsförbindelse med kvinnor. Att inga sädesceller nu funnos, är intet bevis, att sådana ej förr funnits, könskörtlarnes funktion torde hade lidit af patientens svulstsjukdom. Märkas bör, att äfven hos män kunna sädesceller försvinna, särskildt med stigande ålder.

D:r *L. Pick* har meddelat den mikroskopiska undersökningen af ett af *Unger* funnet fall af *tvåkönskörtel* hos en fru, som fått flere barn («Berliner klin. Wochenschr.», 1905).

En *tvåkönskörtel* kunde ock *Garri-Simon* genom mikroskopisk undersökning kanstatera hos en som man uppfostrad person, hos hvilken körteln stadnat i ljumsken.

Obolenski har beskrifvit en 12-årig hermafrodit med kvinnligt utseende och menstruation; de yttre könsdelarne tvifvelaktiga, prostata fans, till höger *äggstock*, till venster *testikel*.

En på sin tid ryktbar, tvifvelsutan fullständig hermafrodit, var *Katarina*, senare *Karl Hofmann* från Mellrichstadt i Bayern, som på 1860-talet undersöktes af alla Tysklands och Österrikes medicinska auktoriteter och af Virchow, Rokitansky, Schultze, Friedreich m. fl. jämväl beskrefs. Hon ansågs först *som kvinna* och döptes som sådan; lefde alltid i sin hemort som kvinna, men uppträdde ock *som man* på andra orter. Hon hade från 15:de—20:de året samlag endast med män, men sedan endast med kvinnor, och uppgaf, att hon i sin ungdom hade *kvinliga könskänslor*, men senare *manliga*. Från 15:de året hade hon *pollutioner* och från 20:de året *menstruation*. Virchow och Friedreich konstaterade normala *spermatozoer* hos henne, och visst är, att hon, senare kallad Karl, *såsom man gifte sig* i New-York och alstrade en *son*. Han dog i New-York 1881. Intill 38:de året inställde sig menstruation. En rudimentär *lifmoder* kunde konstateras. Vagina var liten och kort. En helt liten manslem fanns, men den var klufven på undersidan (hypospadisk). Å *högra sidan* fanns en pung med en *testikel*, ej å vänstra sidan. I

vänstra sidan af bäckenet åter fanns en *äggstock*. Brösten voro stora. Bäckenet var manligt. Skäggväxt nästan ingen; blott här och där några längre hår.

Ett liknande fall af tvåkönad erotik är följande. Dr *Witowski* (Paris) beskref 1880 en fransk nunna *Angélique*, som i klostret Filles-Dieu var *man med nunnorna*, men utanför klostret var *kvinn*a vid sina nattliga utflykter.

Prof. *Pech* (Dresden) redogjorde 1858 för en hermafrodit, *Maria Rosina*, senare kallad *Gottlieb Gottlich*, som på sin tid väckte mycket uppseende, då han från 1832 till 1848 reste omkring i Frankrike, Tyskland och England och för pengar visade sig såsom hermafrodit. Han döptes och uppfostrades som flicka, hade föga utvecklade manslem, klufven pung utan testiklar, hvilka dock i 6 och 20 året nedstego i lårveckan. Han var tidtals tjänstflicka, och längre tider prostituerad, och hängaf sig lidelsefullt från 16 året åt könsumgänge med män, men berömde sig af att äfven ha könsumgänge med kvinnor. Då han afidit i följd af bräckoperation, fann man testiklar i de båda punghalvorna, kort vagina, men intet spår af inre kvinnliga könsorgan. Han var sålunda homosexuell man med yttre hermafrodit.

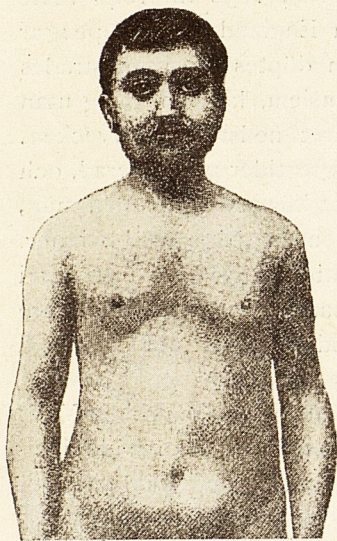
Prof. *Erich Zurheller* har omtalat (»Deutsche Med. Wochenschr.», 1913) en 57-årig hermafrodit, som hade jämförelsevis föga missbildade könsdelar, aldrig haft menstruation, och som han fann vara man. »Hon» hade emellertid lefvat gift två gånger, under tillsamman 23 år, i båda äktenskapen togs hon för sina pengar, hon förklarade, att hon ej var skapad som andra kvinnor och med ingen af männen hade hon könsumgänge — som var dem likgiltigt — men hon hade könsförbindelser med flickor och fick $\frac{1}{2}$ års fängelse under första äktenskapet för våldtäkt med en minderårig.

* * *

Genom misstag om kön ha många fått upplefva sällsamma öden, då det ofta först efter uppväxtåren händt, att rätta

könet uppdagats. Svåra lidanden ha sådana hermafroditer ofta fått upplefva och slutet har i åtskilliga fall blifvit själfmord.

Ett sådant fall meddelade *Tardien* 1874 genom offentliggörande af *Alexina B.s* själfbiografi. Hon blef uppfostrad som flicka i en klosterskola och blef där lärarinna till sitt 22 år, då en katastrof inträffade, som hade till följd, att hon aflägsnades från skolan och ålades af domstol att lefva som man. I själfbiografien meddelar Alexina, att hon — eller han —

Alexina B.

alltid från uppväxtåren fattade en passionerad tillgifvenhet för unga flickor och att det var mer en älskares än en väninnas känslor häri. Då hon som rumskamrat med Clotilde de K. hjälpte henne med påklädningen, kunde hon ej nog beundra hennes hänförande former. Hon kände sig inför sina skolkamrater ofta nedslagen och häpen och en instinktiv känsla tycktes säga, att hennes plats ej var bland dessa ungmör, särskildt i de gemensamma sofrummen, i synnerhet som hennes kroppsformer ej voro sådana som deras och sedan skäggfjun visat sig — hvarför hon ock flitigt rakade sig. Äfven å krop-

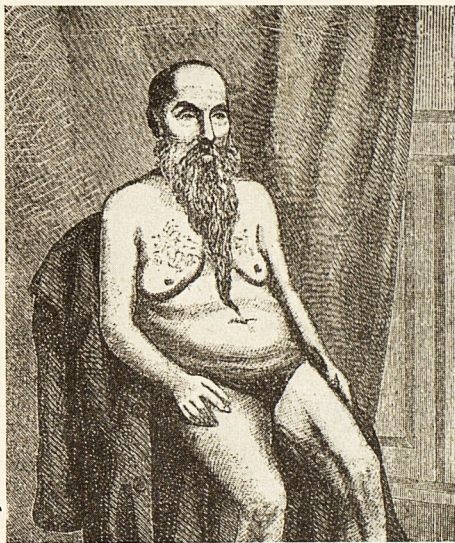
pen fick hon ymnig hårväxt, så att hon aldrig vågade visa sina armar. Testiklar saknades länge och nedstego i pungen först då Alexina var 19 år gammal.

»Jag var, säger hon, född till att älska och under en kall yta hade jag ett hjärta af eld. Också slöt jag mig snart i en intim vänskap till en förtjusande flicka Thecla, men denna förbindelse ådrog mig förebräelser, emedan vid flere tillfällen föreståndarinnan öfverraskade mig, då jag kysste henne än på pannan, än på läpparne; sådant repeterades tjugo gånger i

timmen.» Alexina meddelar ock, att hon sedan blef förälskad i en ung elev Sarah, som hon dyrkade, och snart blef hon hennes älskare. Förhållandet varade två år, tills en läkare, som konsulterats, uppdagade hennes kön, hvarpå saken anmäldes för biskopen, och några veckor senare föreskref civildomstolen att i registret öfver civilstånden ändra hennes kön, så att hon skulle skrivas såsom man. Hon flyttade nu till Paris, bar manskläder och hade under 5 år plats på ett järnvägs-kontor. Skilsmessan från Sarah sönderslet honom och han kunde aldrig finna någon jämvikt i sitt inre, blef bitter mot hela världen och beröfvade sig slutligen lifvet.

Ett märkligt fall af kvinlig hermafrodit i parisiskan *Maria Magdalena Lefort*, som mycket diskuterats och beskrifvits af franska auktoriteter och framställdes 16 år gammal 1815 för läkaresällskapet i

Paris. Hon hade mustascher och yppigt utvecklade bröst; liten hypospadisk manslem, inga testiklar i blygdläpparna, som genom sammanväxning bildade en vägg i vagina. Menstruation egde rum alltifrån 8 till 49 året. Hon hade alltid kvinlig sexuell känsla för män. Man stred om hennes kön ända tills hon afled vid 65 års ålder (1864), då hon hade ett ned till magen räckande skägg. Vid obduktionen fann man en normal lifmoder, normal vagina och normala äggstockar.

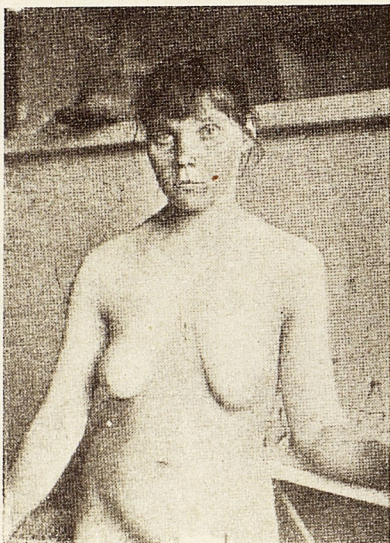

Maria Magdalena Lefort

65 år gammal.

Män kunna ha starkt utvecklade t. o. m. mjölkafsöndrande bröst, alldeles sakna skäggväxt och ha fullkomligt kvinnligt utseende och kvinnlig röst och kvinnor kunna ha manligt utseende och stark skäggväxt och manlig röst. Ofta finner man de manliga hermafroditerna från barndomen ha lust att bära fruntimmersdräkt och syssla med kvinnoarbeten och tvärtom finner man kvinnliga hermafroditer ofta ha håg för

manliga sysselsättningar.

Josephine H.
21 år gammal.

Ofta ha manliga hermafroditer erotisk dragning blott till män — på grund af de kvinnliga elementen i deras organisation, och kvinnliga hermafroditer visa ofta, på grund af manliga element, erotisk dragning till kvinnorna.

Det finnes således sammanhang mellan *hermafroditi* och *homosexualitet*.

F. Neugebauer har meddelat följande fall af hermafroditi. En 21-årig förlofvad polsk bondflicka, *Josefine H.* kom

till Warschau med fadern och fästmannen för att be om operativ hjälp för att göra henne lämpad för äktenskap. Hon hade ett äkta kvinnligt utseende, kvinnlig röst och stora hängande bröst, förklarade, att hon könsligt kände som kvinna. De yttre könsdelarne visade en rudimentär på undre sidan klufven manslem och klufven pung (hypospadi) och i hvardera af dennas halfvor kändes en testikel. Någon slida fanns ej. På begäran borttog en läkare testiklarne, som innehöllo

spermatozoer: en man hade kastrerats! En annan läkare amputerade sedan manslemmen. Josephine blef senare nedstämd och melankolisk.

Prof. *Winter*, Königsberg, har (enl. »Deutsche Med. Wochenschr.» 1913) omtalat en ung »flicka», som för att kunna gifta sig uppsökte honom, på det han skulle operera henne för detta ändamål. De yttre könsdelarne voro fullständigt kvinnliga, men slida och lifmoder saknades alldeles. De sekundära könsegenskaperna voro alldeles kvinnliga och hennes erotik var kvinnlig. I ljumskarne lågo emellertid testiklar, hvilket visade sig vid mikroskopisk undersökning af ett litet utskuret stycke. *Winter* upplyste »flickan» om hennes manliga kön, men hon ville alltjämt lefva som kvinna.

Följande fall af yttre kvinnlig hermafrodit är under min observation sedan 4 år. *Anna B.* hade vid födelsen manslem, men pung saknades och det fans blygdläppar, hvarför hon ansågs som flicka och döptes som sådan. Då hon kommit i flickskola, underrättade modern föreståndarinnan, att hon ej var skapad som andra flickor, hvarför hon sändes till mig för att afgöra hennes kön. Hon var då (1915) 7 år gammal. Min undersökning gaf följande resultat: temligen stark hårväxt å pubis; fullt normal manslem, 3,5 cent. i längd; ollonets längd 1,2 cent.; intet urinrör i manslemmen; 2 cent. nedom denne fans en liten trång trattformig fördjupning, hvari lillfingerspetsen ej kunde införas; från öfre delen häraf kunde en vanlig kateter införas i urinblåsan, hvarur urin tappades. Yttre blygdläpparne normala, stora; inga testiklar kändes däri. Utseendet, sätt att vara samt karaktären voro helt kvinnliga; hon var stillsam, välartad och läraktig. På grund af de kvinnliga egenskaperna ansåg jag henne vara af kvinnligt kön, hvarför hon fortfarande borde behålla sitt kvinnliga namn och gå i flickskola. Jag förklarade dock, då det var fråga om amputation af manslemmen, som ådrog henne en generande uppmärksamhet från kamraters sida, att därmed måste anstå, då man först vid pubertetsåldern kunde

afgöra det verkliga könet, allteftersom menstruation eller sädesafsöndring då visade sig.

Vid 11 års ålder (1919) hade hon vuxit betydligt och gjorde intryck att vara en 13-åring; hon var kraftigt byggd med manlig typ, bredaxlad och smal öfver höfterna, alltunder dock bröst började utbildas. Manslemmens längd 5 cent, ollonets 2 cent., de stora blygdläpparne starkt utvecklade; inga testiklar kännas däri och kunna ej heller kännas i ljumskvecket. Nu förefans under manslemmen en öppning, stor nog för pekfingeret, som kunde införas i hela dess längd i en normal vagina. Vid bimanuell undersökning kunde ingen lifmoder upptäckas. Utseendet och karaktären alltjämt kvinnliga, uppförandet det bästa; arbetar i hemmet med kvinnliga sysselsättningar, visar inga pojkaktigheter. Har ej visat några erotiska böjelser hvarken för gossar eller flickor, inga sexuella retelser ha iakttagits af modern. Hon är otvifvelaktigt kvinna, hvad väl sannolikt skall visa sig genom kommande menstruation.

* * *

Det finnes stor sannolikhet för, att *Karl XII* var ej blott impotent, utan hermafrodit, eller att en sexuell missbildning förefans hos honom, *kryptorchidi* och möjligen *hypospadi*. Hans klena skäggväxt och kvinnliga ansiktshy tyda på vissa kvinnliga element i hans organisation, liksom ock den abnorma blandningen af vissa själssegenskaper, de besynnerligheter och motsägelser, som funnos i hans karaktär, hans egensinne, nyckfullhet och brist på logik o. s. v.

Fältprosten *Nordberg*, som stod Carl XII mycket nära och var hans biktfader, har berättat, att han alltid »visat afgjord antipati mot kvinnoällskap och att man *icke* kunnat förmärka eller kände till några *erotiska drag eller känslor* hos honom, ehuru hvarken frestelser eller frestare fattades». Känd är ock hans ovilja att ingå äkenskap, fast förslag därom framställdes sex gånger. Man vet ock, att Carl XI den 21 juli 1682, eller 5 veckor efter sonens födelse (den 17 juni), fram-

ställde förslag till riksdagen att *tronföljden*, som då endast gällde den manliga sidan, även skulle kunna övergå till *kvinnolinjen*. *Tvifvel rörande den nyföddes kön* förefans otvifvelaktigt, och tronföljden kunde därför befaras gå från den pfalziska ätten. Riksdagen antog ock enhälligt Carl XI:s förslag.

Ett rykte har af framlidne öfverläraren vid tekniska skolan artisten C. Althin i en beedigad skrifvelse af d. 12 sept. 1900 meddelats, att de sakkunnige, som 1859 undersökte Karl XII:s kvarlevor, professorerna A. Retzius och C. Santesson samt lifmedikus V. Lundberg, skulle ha funnit, att han var hermafrodit. Althin meddelade nämligen, att, då han var elev af hofintendenten prof. Persæus, denne omtalade för honom o. a. elever, att de sakkunnige lämnat denna uppgift. Han skref vidare:

»Anledningen att denna besiktning kom att företagas var, att professor Molin, som skulle utföra Carl XII:s staty, fick låna den ännu bevarade dräkten efter konungen för att sätta på sin modell. Men på så många sådana som i Stockholm stodo till buds afpassade han densamma utan att finna någon, som hade dräktens märkvärdiga figur. Då bad han få se, om någon af de unga manliga eleverna vid Akademien för de fria konsterna skulle kunna lämpa sig för dräkten, men med samma resultat, ty ingen var så smal öfver axlarna, så hög öfver bröstet och framför allt ingen var så oerhört smal om lifvet. Misstanken, att Carl XII varit hermafrodit uppväcktes därigenom, hvarför ofvanstående undersökning företogs, hvars resultat på grund af den tidens karolinska tänkesätt hemlighölls.»

Förutom detta intyg har den uppgiften lämnats, att en kvinnlig elev fick dra på Carl XII:s uniform och stå modell för den nämnda statyn.

Då den sista undersökningen af Carl XII:s kvarlevor skulle utföras 1917, gjorde jag ett meddelande om ryktet rörande hans hermafrodit för att om möjligt få en undersökning till stånd. Den nya besiktningens ändamål var emellertid officiellt begränsad till hufvudets skottskada, och ingen annan undersökning förekom. Man drog emellertid i tvifvelsmål, huruvida besiktningen 1859 sträckt sig till underlifvet, då

kistsvepningen syntes vara orubbad. Althins meddelande torde väl ändock ej sakna någon grund.

En den ryktbaraste hermafrodit, som fått ett historiskt namn, adertonde århundradets gåta, var fransmannen *Chevalier D'Eon*, (f. 1728, d. 1810), son till en advokat. Han var juris doktor och parlamentsadvokat, blef hemlig diplomatisk agent i kvinnodräkt, dragonkapten, ambassadör och

Chevalier D'Eon
vid 25 års ålder, 1753.

hofdam. Än satte han männens hjärtan i brand med sin fågning och sitt bedårande leende, än var han den tappra krigaren, än den sansade envoyen, än den intagande världsdamen; och han förändrade kön lika lätt som han bytte kläder och spelade hvarje roll fulländadt. Hans närmaste bekanta voro till det sista på det oklara med hans kön, och först efter hans död konstaterades vid obduktionen hans manliga kön. Under barnåren fans emellertid ovisshet om hans kön, och sannolikt berodde det

på frånvaro af testiklar i scrotum. Han döptes som gosse och betedde sig som sådan under 4 år, men därpå började man anse honom som flicka och han invigdes, iklädd den Heliga Jungfruns systerskaps dräkt, högtidligt som medlem däraf i Nôtre Dame. Under tre år var han *une fille de la Vierge* och omhuldades af systrarna som en täck, intagande flicka. Vid 7 års ålder visade han sig mer som gosse, ikläddes gossdräkt och uppfostrades sedan som gosse. Efter upp-

växtåren hade han alltid ett kvinligt utseende, var länge fullkomligt skägglös, hade yppiga bröst o. s. v. Under studietiden i Paris var han en glad kamrat i många dryckeslag, men man lade märke till, att det täcka könet ej tycktes utöfva någon dragningskraft på honom.

Han sändes af Ludvig XV i en hemlig mission till tsarinnan Elisabet och presenterade sig då i kvinnodräkt, kom i intimt förhållande till Elisabet och lyckades åvägabringa ett närmande mellan Ryssland och Frankrike (1756); han lyckades att hos tsarinnan få se Peter d. stores »testamente», hvaraf han tog en kopia, som han öfverlämnade till Ludvig XV. Sedan han återtagit mansdräkt, deltog han som dragonkapten med utmärkelse 1761 i sjuåriga kriget i Tyskland. Vid freden skickades han som ambassadsekreterare till London, och där väcktes starkt tvifvel om hans kön, vad höllos och processer följde därpå.

Han kvarblef i London som Ludvig XV:s hemlige agent och sökte gifva honom upplysningar om möjligheten af en fransk landstigning i England. Han lefde där som man till 1777 och kom i särdeles intimt förhållande till flere hofdamer och t. o. m. till drottningen Sofie Charlotte; han nödgades därför lämna London (1777) och fick uttrycklig befallning af franska regeringen att för framtiden bära kvinnodräkt för att, såges det, rädda engelska drottningens heder. Han kallades

Chevalier D'Eon

vid 42 års ålder, 1770.

nu Charlotte Louise Augusta D'Eon; fick hjälp af Marie Antoinette och presenterades vid hofvet. Tidals var han en hedrad gäst i L'Abbaye Royale des Dames de Hautes Bruyères m. fl. stiftelser för förnåma damer.

År 1783 återvände han till England och blef under den stora revolutionen uppsatt på emigranternas lista. I England idkade han — alltjämt i kvinnodräkt — helst fäktkonsten, däri han ådagalade sådan skicklighet, att han inbjöds att deltaga i täflingar med de förnämsta fäktare inför prinsen af Wales på kungens teater, fäktande i harnesk och hjälm och föreställande än Minerva, än Jeanne d'Arc. Han lefde en tid på undervisning i fäktkonsten. De sista åren fördystrades af fattigdom, och han måste skaffa sig sitt uppehälle med att laga linne, klädningar och hårklädslar m. m.*

* * *

Det fins en mängd körtlar i organismen, som ha s. k. *inre sekretion*, vare sig de ha yttre sekretion eller ej. Hit höra såväl levern, njurarna, testiklarna och äggstockarne, som sköldkörteln, binjurarne och hjärnbihanget. Alla dessa *öfva det största inflytande på hela organismen* i anatomiskt, fysiologiskt, ja psykiskt afseende genom kemisk invärkan av vissa specifika ämnen, kallade *hormoner*, som de utsöndra och som upptages av blodet. Ett exempel på denna inre utsöndring hos könskörtlarne är, att om en tupp kastreras, får han hvarken kam eller sporrar; men inympas utskurna testiklar under huden på honom, så växa dessa manliga attribut. Att äggstockarna likaledes afgifva ett sekret inåt, ha ock experiment ådagalagt; de kvinliga formerna och egenskaperna förändras genom kastration, kvinnan förlorar all spänstighet och fågring och åldras tidigt.

Den franske fysiologen *Claude Bernard* uttalade för första gången (1855) den tanken, att ej blott körtlarne, som genom

* Intressanta meddelanden om honom finnas i »Memoires de Chevalier D'Eon», Bruxelles 1837, som gälla såsom äkta.

sin yttre sektion aflägsna vissa ämnen från blodet, utan ock alla organer i kroppen kunna genom en *inre sekretion*, hvarigenom de lämna sina produkter till blodet, *förändra sammansättningen af väfnaderna*. Claude Bernard är sålunda den egentlige grundläggaren af läran om den inre sekretionen, och han uttalade i sina föreläsningar 1869 den åsikten, att alla körtlar, antingen de ha utförelsgång eller ej, afgifva till blodet nyttiga eller nödvändiga ämnen, och att, om dessa saknas, sjukliga processer uppstå. Han visade detta 20 år senare genom experiment, då han, redan 72 år gammal, genom insprutning af testikelsaft på sig själf, fann ett öfverraskande tilltagande af kroppskrafterna och själsfunktionerna.

Det är på de Leydigiska cellerna i testiklarnes mellanväfnad utanför de slingriga sädeskanalerna, hvilka innehålla spermatozoer och Sertolinska celler, som den innersekretoriska funktionen af testiklarne beror; det är de, som utsöndra könshormoner och de afgifva ock näringssaft till de slingriga sädeskanalerna.

I äggstockarna fins en analog organisation, eller särskilda körtelceller i mellanväfnaden utanför äggfolliklarne, och dessa bilda, liksom ock gula fläcken, äggstocks-hormonerna.

Dessa könskörtels-hormoner behärska mannens och kvinnans hela könslif och öfva det största inflytande på en mängd väfnader och funktioner.

Mellan *hormonorganen* och *centralnervsystemet* finnes växelverken, så att hormonerna påvärka själsfunktionerna och dessa i sin ordning medföra förändringar i utsöndringen af hormonerna, minskning eller förökning däraf. Detta förklarar *tankarnes, fantasiens, känslornas* och *viljans* inflytande på könsfunktionerna, liksom ock den *hypnotiska suggestionens* värk-samhet på densamma.

Könskörtlarne öfva genom sina hormoner sådant inflytande på vissa väfnader och former, att de framstå som *sekundära könsmärken*, olika hos de skilda könen, såsom skägget hos mannen, bröstet hos kvinnan.

Könshormonerna *erotisera centralnervsystemet* och de ha ett

kraftigt såväl *funktionellt* som *formbildande* inflytande på organismen.

Dessa hormoner öfverförs från bildningshärdarne till andra organer och värka där genom sin materiella beskaffenhet eller såsom energikälla för uppbyggande eller funktionering i andra aflägsna organer.

Hormonerna ha såväl en väfnadsbildande som en funktionell värksamhet, två sidor af samma process. Denna finnes redan i det embryonala lifvet, så att rubbningar eller anomalier i könskörtlarna medföra anomalier i de yttre könsdelarne och andra väfnader, som äro säte för de sekundära könsformerna och egenskaperna.

Härigenom förklaras uppkomsten och väsendet hos den s. k. *psykiska hermafroditien*. Finnas vid pubertetsperioden manliga celler i öfvervägande mängd i könskörtlarna, så hämma dessa värksamheten hos insprängda kvinnliga könsceller och utbilda en manlig individ. Men om förr eller senare de manliga könscellerna ej utvecklas tillräckligt och inställer sig en inresekeretorisk värksamhet, som utvecklar de förefintliga kvinnliga könscellerna kraftigare, framstå kvinnliga former och egenskaper, och ibland kan inflytandet mest gälla det centrala nervsystemet, hvarvid homosexuella böjelser visa sig.

Mellan sexualhormonerna eger sålunda antagonism rum.*

* * *

Den medfödda homosexualiteten har nyligen fått en märklig vetenskaplig belysning genom experiment på däggdjur, eller inplantning af äggstockar på hanar och testiklar på honor, utförda af prof. *E. Steinach* i Wien (i Vetenskapsakademiens Biologiska försöksanstalt 1910—16). Han fann, att könskaraktären hos djuren omstämde genom utbyte af könskörtlarna, så att hanar fingo feminina och honor maskulina egenskaper och former, hvarvid det centrala nervsystemet

* Se närmare *A. Biedl*: »Innere Secretion». 3:dje uppl., 1916.

också omstämde. De feminerade hanarne fingo feminin könsdrift och de maskulerade honorna fingo maskulin könsdrift. En såväl kroppslig som psykisk *hermafrodit* uppstår härigenom, d. v. s. djuren bli *tvåkönade*. Häraf måste man draga den slutsatsen, att den mänskliga hermafroditien beror på *tvåköniga könskörtlar*. Då den medfödda homosexualiteten sålunda är en yttring af hermafrodit, där mannen har kvinliga egenskaper och där kvinnan har manliga, hvarigenom dess erotik inriktas på det egna könet, inses, att denna abnormitet är af organisk natur, ej en etisk förvillelse eller last.

De af Steinach utförda experimenten ha blifvit grundläggande för hela den sexuella fysiologien och ha dessutom fått den största praktiska betydelse. Steinach vänder sig på grund af sina undersökningar mot den hittills brukliga indelningen af hermafroditien i den äkta och pseudohermafrodit; »det fins, säger han, för alla hermafrodit-företeelser *blott en orsak* och denna beror på uppkomsten af en hermafroditisk pubertetskörtel som följd af en ofullständig differentiering af körtelanlaget, under det att den normala enköniga utvecklingen beror på en fullständigt genomgripande differentiering därpå till en manlig eller en kvinlig pubertetskörtel.» *

De af prof. Steinach utförda experimenten på djur gäfvo d:r *R. Lichtenstern* (Wien) anledning att operativt, genom testikel-inplantning söka återställa potensen hos en man, som genom en sprängskada förlorat båda testiklarne, dels häfva homosexualitet hos en därmed från ungdomen behäftad man. Han lyckades fullkomligt i båda fallen — en lysande triumf för läkarekonsten. Den förstnämnde blef snart potent och gifte sig 15 månader efter operationen.

* Se *E. Sedinach*: »Umstimmung d. Geschlechtscharaktere bei Säugtieren durch Austausch. d. Pubertätsdrüsen», »Feminierung v. Männchen u. Masculierung v. Weibchen», i *Zbl. f. Phys.* 1911 o. 913; »Experiment. erzeugte Zwitterbild. beim Säugetier». i »*Anz. d. k. Akad. d. Wiss.*», 1916; »Mitteilungen aus d. Biol. Versuchsanst. d. Ak. d. Wissensch.», Wien 1919 m. fl. skrifter.

Den homosexuelle mannen hade kvinnliga bröst, ytterst klen skäggväxt och kvinnligt väsen, i sin erotik var hans roll alltid passiv, fullkomligt kvinnlig och hade aldrig dragning åt kvinnor.

Med tiden utvecklades tuberkulos i testiklarne och impotens inträde; då testiklarne skulle borttagas, hade d:r Lichtenstern på sitt sjukhus en man, hvars ena testikel stadnat i ljumsken, hvarför den skulle borttagas, och han kom då på idén att inplanta dess båda halvfor i sneda buk-muskeln å båda sidorna i ljumsktrakten. Operationen lyckades fullkomligt, och 6 veckor därefter började mannen utöva samlag på grund af stark dragning till kvinnan och var nu *fullständigt fri från sin homosexuella böjelse*. De kvinnliga egenskaperna trädde tillbaka, bröstet försvunno och i stället utbildades manliga egenskaper, tilltog skäggväxten och ökades muskelstyrkan. Efter ett halft år förälskade han sig i en ung kvinna och gifte sig kort tid därpå; en månad senare meddelade han, att hans hustru var »mycket belåten med honom». Han tänkte nu blott med ekel på den tid, då den andra passionen fans hos honom.*

Lichtenstern har senare utfört flere sådana operationer med godt resultat; bl. a. patienter har en homosexuell ungdom därigenom befriats från sin anomali.

Af största betydelse är, att resultatet är bestående; ännu efter flere år, ända till 3 1/2 år enligt Steinach, har det konstaterats.

Inplantningen af lämpliga testiklar kan ej ersättas med den s. k. organterapien, eller injektion eller intagning af körtelpreparat, hvarigenom endast en öfvergående värkan ernås, under det en inläkt, således med organismen införlifvad körtel ständigt tillförer densamma de nödiga hormonerna.

* Se »Münchener Mediz. Wochenschrift» 1918, N:o 6.

INNEHÅLL.

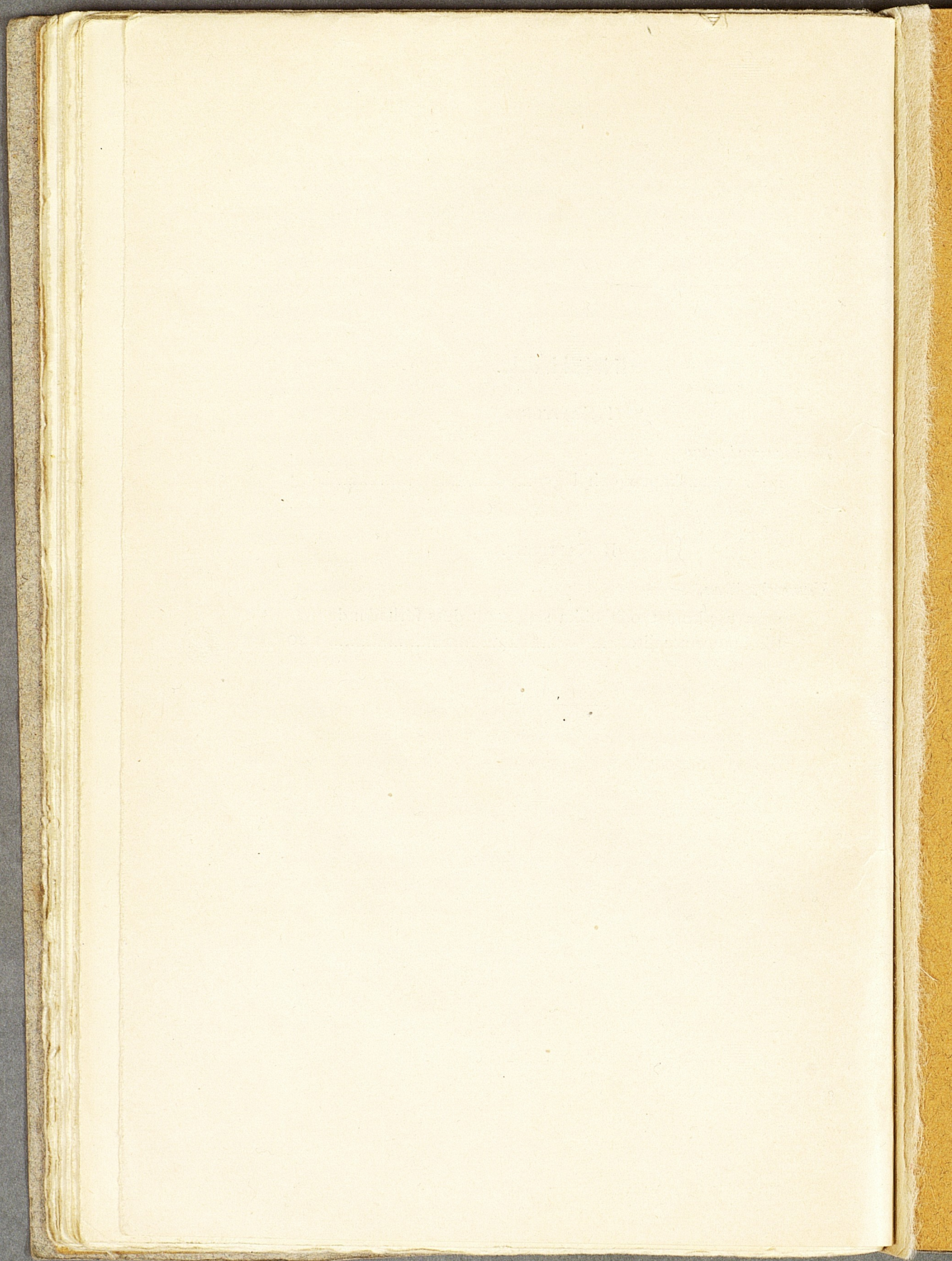
I KAPITLET.

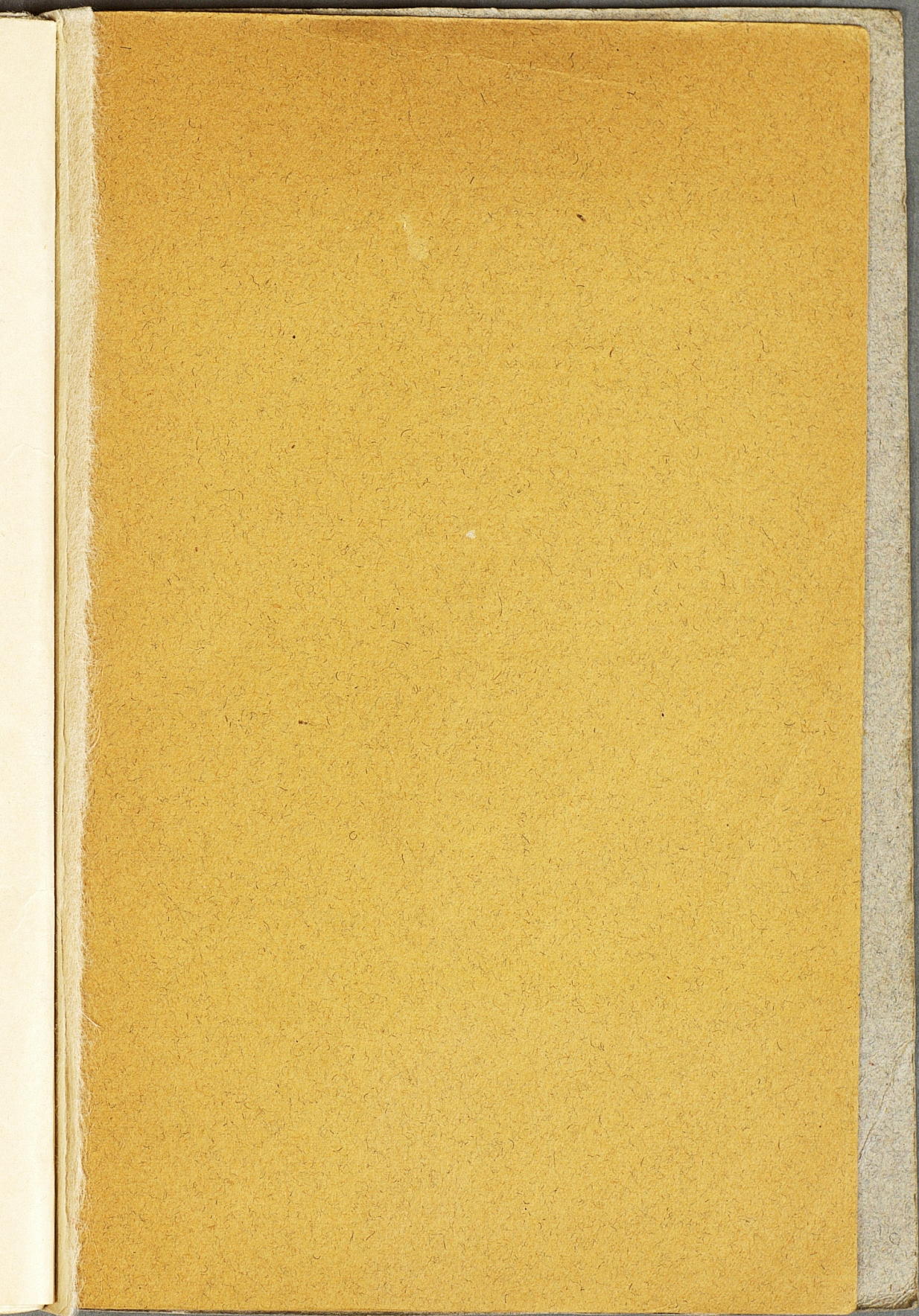
<i>Homosexualiteten</i>	sid
inför vetenskapen och lagen.....	3

II KAPITLET.

<i>Hermafroditien,</i>	
dess uppkomst och olika slag samt dess förhållande till homosexualitet	20

Af samme författare:

OM

**ÅLDERDOMEN
OCH MEDLEN ATT
FÖRLÅNGA LIVVET**

Finnes äfven på danska.

**KÖNSLIVVET
OCH DESS LAGAR**

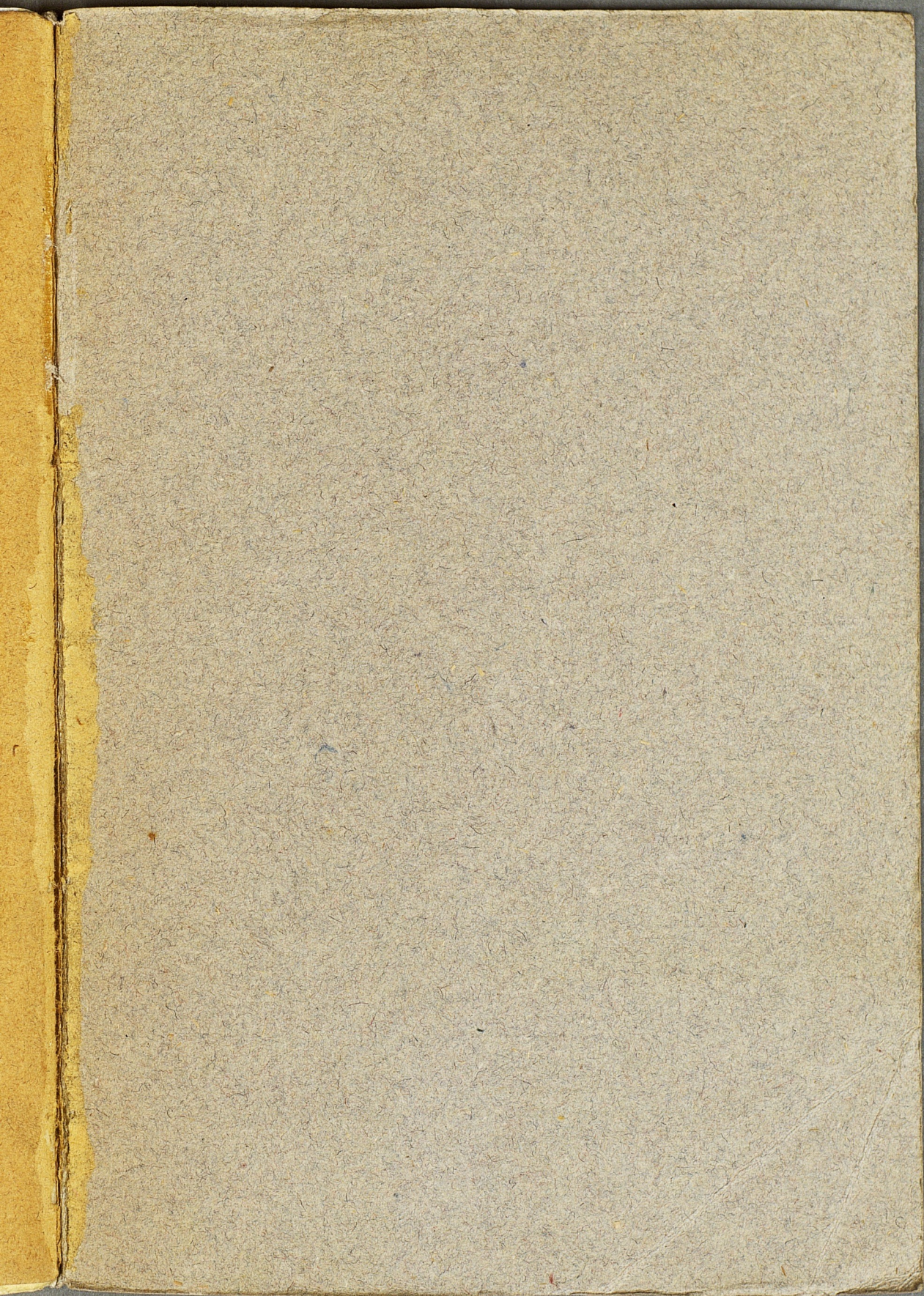
5-te upplagan.

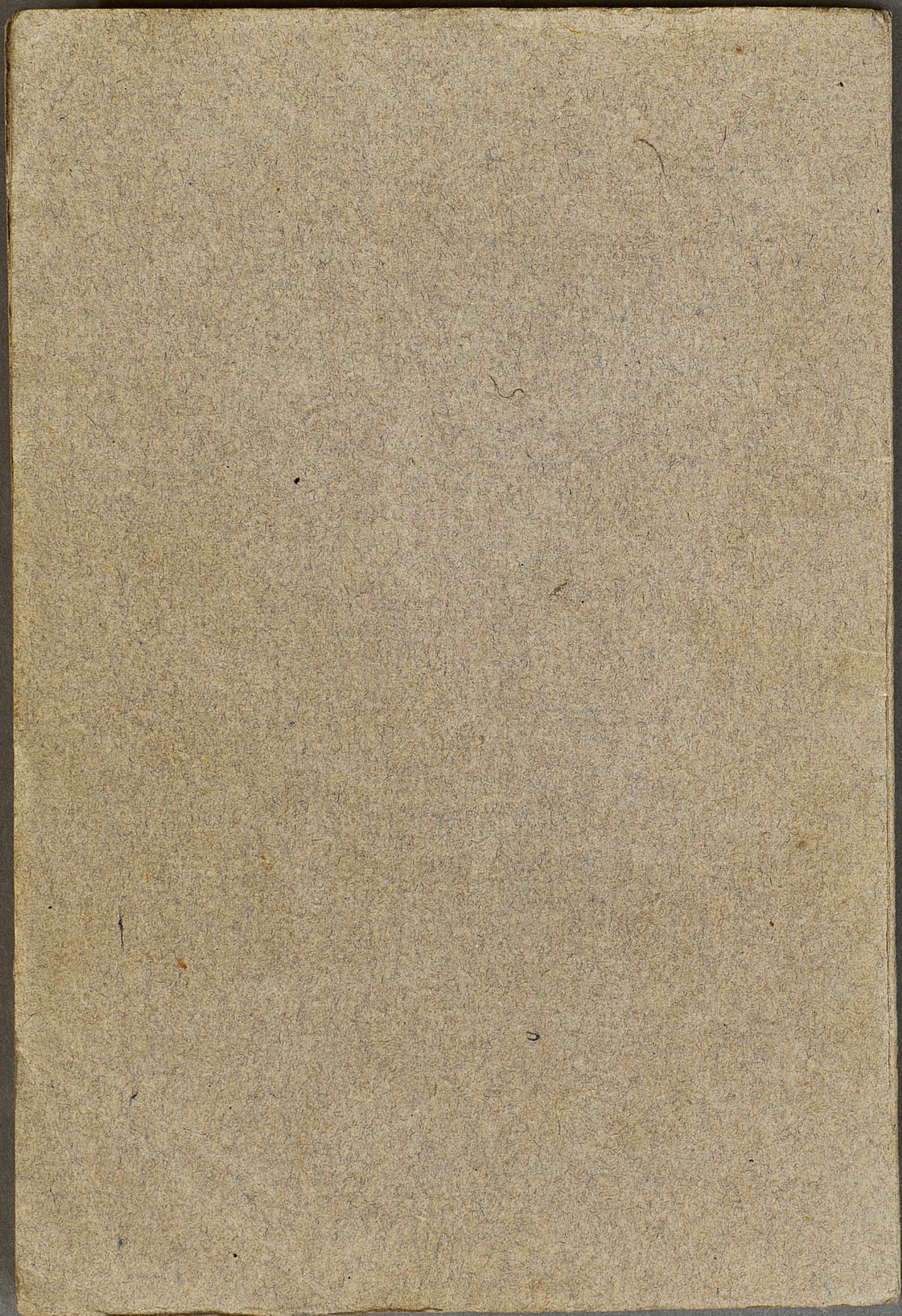
Finnes äfven på tyska, franska, engelska,
holländska och finska.

**KÄRLEKSLIVVET
OCH HÄLSAN**

Finnes äfven på danska och tyska.

BJÖRCK & BÖRJESSONS FÖRLAG.

www.books2ebooks.eu